XI.

SPRAWOZDANIE

ZARZĄDU TOWARZYSTWA DOMU ZDROWIA UCZĄCEJ SIĘ MŁODZIEŻY POLSKIEJ

„POMOC BRATNIA“

W ZAKOPANEM

ZA ROK ADMINISTRACYJNY

1910/11

Dom Zdrowia „Pomoc Bratnia“ w Zakopanem na Gubałówce.

Pocztówka, wydana własnym kosztem pensyonarzy Domu Zdrowia, na budowę nowego Sanatoryum.

XI. SPRAWOZDANIE

Zarządu
Towarzystwa Domu Zdrowia
uczącej się młodzieży polskiej

„POMOC BRATNIA"

w Zakopanem

za rok administracyjny 1910/11

Zakopane 1911 r.
Nakład Tow. Domu Zdrowia uczącej się młodzieży polskiej „Pomoc Bratnia"
Czcionkami Drukarni Narodowej w Krakowie.

TREŚĆ.

I.

Skład Zarządu Towarzystwa.

Zarząd Towarzystwa.

Prezes: Dr. Józef Żychoń.

Sekretarka: Józefa Kuczewska.

Skarbniczka: Elżbieta Trenklerówna.

Administracya Domu Zdrowia.

Dyrektor Domu Zdrowia: Dr. Józef Żychoń.

Lekarz Domu Zdrowia: Dr. Antoni Kuczewski.

Asystent: Józef Okrutnik.

Kierowniczka kancelaryi: } Józefa Kuczewska.
Administratorka: }

Urzędnik kancelaryjny: Władysław Łusakowski.

Rada Nadzorcza.

Dr. Edmund Brzeziński (prezes).

Dr. Bronisława Dłuska.

Tadeusz Korniłowicz.

Honorowy Syndyk Towarzystwa.

Dr. Józef Borowicz, adwokat w Nowym Targu.

II.

Skład Towarzystwa.

a) Członkowie honorowi:

1. Brzozowska Emilia † (mianowana członkiem honorowym przez Walne Zgromadzenie w dniu 24 lutego 1911 r.).
2. Marya z Górskich Kazimierzowa hr. Sobańska (mianowana członkiem honorowym przez Walne Zgromadzenie w dniu 16 sierpnia 1903 r.).
3. Dr. Kazimierz Dłuski (mianowany członkiem honorowym przez Walne Zgromadzenie w dniu 15 sierpnia 1907 r.).
4. Andrzej Toczyłowski (mianowany członkiem honorowym przez Walne Zgromadzenie w dniu 15 sierpnia 1907 r.).
5. Dr. Józef Żychoń (mianowany członkiem honorowym przez Zjazd Delegatów w dniu 15 sierpia 1909 r.).
6. Dr. Antoni Kuczewski (mianowany członkiem honorowym przez Zjazd Delegatów w dniu 15 sierpnia 1909 r.).
7. Józefa Antonowicz-Kuczewska (mianowana członkiem honorowym przez Zjazd Delegatów w dniu 15 sierpnia 1909 r.).

b) Członkowie założyciele:

(złożyli na rzecz Tow. jednorazowo przynajmniej 200 kor.).

1. **Legat im. Stanisława Wyspiańskiego 2653 K. 84 h.**
2. Abakanowiczówna Zofia
3. Arkuszewski Jan
4. Prof. Dr. Baranowski Ignacy
5. Anna de Bierguelle *
6. Hr. Wł. Branicki z Suchej
7. Chojecki Zygmunt
8. Prof. Dr. Ciechanowski St.
9. Dr. Chrostowski Bronisław
10. Czarnecka Anna
11. Hr. Dzieduszycki Tadeusz
12. Dziewulska Antonina *
13. Gnatowski Zygmunt †
14. Górski Ludwik
15. Górski Ludwik jun.
16. Grzybowska Eugenia *
17. Horodyska Antonina
18. Imbirowiczowa Helena †
19. Iwański August
20. Jarnuszkiewiczowa Marya *
21. Jerzmanowski Erazm
22. Zyg. Jodko-Narkiewicz
23. L. & G. Kaden *
24. Komendziński J. I. *
25. Prof. Kostanecki Kazimierz

---

*) Oznaeza członków wpisanych w b. r.

26. Hr. Krasiński Adam †
27. Br. Kronenberg Leopold
28. Dr. Kuczewski Antoni
29. Laskus Franciszek
30. Leśkiewicz Józef
31. Mecenas Libicki Stanisław *
32. Małachowska Leonida *
33. Mazaraki Henryk
34. Mergentaler Janina i Bronisława *
35. Natansonowa Antonina
36. Neprosowa Klementyna Augustowa
37. Orsetti z Jełowieckich Marya
38. Ostrowski Józef
39. Paderewska Helena *
40. Paderewski Ignacy
41. Popiel Wacł. z Hołoniowa *
42. Hr. Potocki Jakób
43. Hr. Potocka Teresa
44. Płoczczanki i Płoczczanie
45. Hr. Przeździecki Konstanty
46. Rostkowski Stanisław
47. Rothert Aniela *
48. Rothertowie Olga i Wład. *
49. Sienkiewicz Henryk
50. Ks. Sanguszko Roman *
51. Hr. Sobańska Kazimierzowa
52. Hr. Sobański Kazimierz †
53. Hr. Sobański Antoni
54. Hr. Sobański Feliks
55. Hr. Sobański Michał
56. Hr. Sobańska Teresa
57. Hr. Sobańska Ludwika
58. Hr. Sobański Henryk
59. Hr. Sobański Witold
60. Dr. Sokołowski Alfred
61. Sokołowska Teresa
62. Schiele Kazimierz *
63. Szlenker Józef
64. Hr. Tarnowski Zdzisław
65. Taube Gustaw
66. Toczyłowski Andrzej
67. Tow. nauczycieli szkół wyż.
68. Tabeau Ferdynand
69. Trylski Zygmunt
70. Wawelbergowa Ludwika
71. Prof. Dr. Wicherkiewicz B.
72. Wielowiejski Jerzy
73. Doktorostwo Władysławostwo Wiskontt z Kostromy *
74. Prof. Dr. Wrzosek Adam
75. Z hr. Zamoyskich księżna Drucka-Lubecka Marya
76. Rejent Zaborowski Józef *
77. Hr. Zamoyski Maurycy
78. Hr. Zamoyski Władysław
79. Rada miasta Lwowa

Towarz. akademickie:

80. „Bratnia Pomoc“ stud. Uniwers. Warszawskiego
81. „Spójnia“ stow. stud. Uniwers. Warszawskiego
82. „Zjednoczenie“ słuchaczów politechniki Warszawskiej
83. „Wzajemna Pomoc“ uczniów Wszechnicy Jagiel.
84. „Bratnia Pomoc“ słuchacz. Politechniki we Lwowie
85. Tow. uczącej się młodzieży polskich szkół wyższych w Moskwie
86. „Zjednoczenie“ Tow. młodzieży polskiej za granicą
87. Korporacya studentów Polaków w Odessie
88. „Polonia“ stowarz. student. w Kijowie
89. „Praca“ stowarz. student. w Warszawie
90. „Bratnia Pomoc“ słucha-

czów Akademii Rolniczej w Dublanach
91. „Bratnia Pomoc“ stud. Polaków w Monachium
92. Biblioteka medyków w Krakowie
93. Biblioteka słuch. medycyny we Lwowie
94. Korporacya Polska słuchaczów i słuchaczek wyższych zakł. naukowych w Kijowie
95. Polska Czytelnia Akademicka w Karlsruhe
96. „Zdrowie“ Tow. ku wspieraniu piersiowo chorej, uczącej się młodzieży żydowsk. szkół wyższych i średnich
97. Koło „Pomocy panien“

c) Członkowie wspierający:

(płacą na rzecz Towarzystwa przynajmniej 20 koron rocznie).

1. Aspis Władysław
2. Augustowski Władysław
3. Bachrach Feliks *
4. Bełza Stanisław Mecenas
5. Berkan Władysław
6. Biechońska Jadwiga
7. Biechoński Wojciech
8. Biedrzycka Helena
9. Biernaccy Doktorostwo
10. Bogdański Józef
11. Bogdańska Marya
12. Boukszan
13. Brezowa z Ordów Stefania
14. Broniewski Leon
15. Dr. Brzeziński Edmund
16. Brzezińska Helena
17. Dr. Bagieński Piotr
18. Hr. Branicki Wł. z Suchej
19. Buszczyński Konstanty
20. Prof. Dr. Bujwid Odo
21. Dr. Bujalski Władysław
22. Burzyński Piotr
23. Chamcowa Helena *
24. Dr. Chełchowski Kazimierz
25. Dr. Chełmoński Adam
26. Chlebowska Ksawera
27. Dr. Cykowski Stanisław
28. Ks. Czetwertyńska Marya
29. Czekanowski Stanisław *
30. Docent Dr. Czarnecki *
31. Dr. Dąbrowski Kazimierz †
32. Derewojed Stanisław *
33. Dietz Stanisława *
34. Dr. Dłuska Bronisława
35. Dr. Dłuski Kazimierz
36. Dynowska Marya z hr. Tyszkiewiczów
37. Esman Walentyna *
38. Dr. Flatau Edward *
39. Prof. Fiedler Tadeusz
40. Franaszek Aniela
41. Fruchtmanowa Bolesława
42. Gnatowski Paweł
43. Glass Alina *
44. Glass Jakób
45. Gołkontt Jan
46. Asystent Dr. Gröbel Eman.
47. Dr. Gluziński Lesław
48. Grohman Henryk
49. Grużewska Paulina
50. Dr. Handelsmann Bronisław
51. Prof. Dr. Halban *
52. Hanicka Marya
53. Hanicki Feliks *

54. Henneberg Halina
55. Prof. Dr. Herman *
56. Dr. Hłasko Bernard
57. Dr. Hołówko Antoni
58. Docent Dr. Hornowski *
59. Horwattowa Jadwiga
60. Jabłońska Marya
61. Jacobson Stefan *
62. Dr. Janiszewski Tomasz
63. Janowska Kazimiera
64. Janowski Włodzimierz †
65. Jankowski Czesław *
66. Dr. Januszkowski Aleksand.
67. Dr. Jedlička *
68. Jelska Klara
69. Prof. Dr. Jurasz *
70. Dr. Kaufman Mieczysław
71. Prof. Kołczykiewicz Maciej
72. Koło Panien w Przemyślu
73. Komendziński Józef
74. Kon Adolf
75. Kohan Leon
76. Kończa Paweł
77. Dr. Korniłowicz Edward †
78. Korniłowicz Rafał
79. Korkozowiczowa Leonia
80. Korsakówna Zofia
81. Korsakowa Konstancya
82. Dr. Korzon Tadeusz
83. Prof. Dr. Kośmiński *
84. Kozłowski
85. Kowerski Bron. Mecenas
86. Kotarbińska Łucyna
87. Dr. Kraszewski Wacław
88. Prof. Dr. Kučera *
89. Kuczewska-Antonowicz Józ.
90. Dr. Kuczewski Antoni
91. Kulwieć Karol *
92. Kuszel Wacławostwo *
93. Lewandowska Oktawia
94. Lewandowscy Julianostwo
95. Lewandowscy Władysław.
96. Lewandowscy Henrykostwo
97. Litwinowiczowa Leonia
98. Litwinowicz Aleksander
99. Ludwigowa
100. Ks. Lubomirska Eleonora
101. Dr. Łogucki August
102. Ługowski Michał *
103. Łusakowska Janina *
104. Dr. Majerczak Wiktor
105. Dr. Maciański Leon
106. Mahota Stef. z Horodyskich
107. Maliński Maks. Mecenas
108. Dr. Marenicz A.
109. Dr. Marenicz Stanisław
110. Mazaraki Zofia *
111. Mergel Marya *
112. Poseł Merunowicz Teofil *
113. Mierzejewska Marya
114. Prof. Dr. Mikułowski-Pomorski *
115. Mogilnicka Eliza
116. Dr. Moraczewski Julian
117. Dr. Muttermilch St.
118. Michalska Jadwiga
119. Narkiewiczowa Zofia
120. Niemyska Barbara *
121. Niemyski Leon *
122. Niewiadomski Jan *
123. Nikorowiczowa Antonina
124. Nikorowiczowa Emeryka
125. Nikorowiczówna Wiktorya
126. Nikorowicz Konrad
127. Nowak Tadeusz
128. Okołowiczówna Stanisł.
129. Olecka Helena *
130. Orsetti Marya
131. Osiecimka Anna
132. Dr. Ostaniewicz Edward
133. Docent Dr. Ostrowski

134. Oziembłowska Marya
135. Palmi Jan
136. Pączkiewicz Kazimierz
137. Prof. Dr. Pareński Stan.
138. Pawłowska Janina
139. Biskup przemyski Józef Sebastyan Pelczar *
140. Pfejferowa Julia
141. Piwowar
142. Dr. Pogonowska Marya *
143. Pogorzelska Jadwiga
144. Połoniecki Bernard *
145. Prof. Dr. Popielski *
146. Poznańska Żanetta
147. Popławska Wanda
148. Prokschowa Karolina
149. Prószyńska Marya *
150. Przewalski Szymon *
151. Ks. Puzyna
152. Prof. Dr. Raczyński *
153. Prof. Dr. Raciborski *
154. Regelmanowa Helena
155. Reicher Stanisław
156. Rogowska
157. Rogoziński Józef
158. Rosenblumówna Zofia
159. Prof. Dr. Rostafiński Józef
160. Radca Dworu Prof. Dr. Rydygier Ludwik *
161. Dr. Rymsza Adam
162. Rumiński Aleksander *
163. Dr. Rutkiewicz Mamert
164. Dr. Silberstein Józef *
165. Serafinowiczowa Tekla
166. Hr. Sobańska Marya
167. Słowika J. F. wdowa *
168. Ks. Dr. Siemieński Jan
169. Skarzyńska Karolina
170. Skarzyńska Klementyna
171. Słomkowski Władysław
172. Mecenas Sokołowski Józef
173. Stokowska Jadwiga
174. Stokowska Zofia
175. Stokowski Stefan
176. Stypułkowska Jadwiga
177. Syrwidowa Marya
178. Hr. Szembek
179. Szlenker Karol
180. Szpotański Stanisław
181. Mecenas Sumorok Restytut
182. Świeprawski Władysław
183. Toczyłowska Wanda
184. Dyrektor Tomicki Józef
185. Trenklerowa Matylda
186. Trenklerówna Elżbieta
187. Trenkler Teodor †
188. Prof. Ks. Dr. Trzeciak Stan.
189. Dr. Wieser *
190. Wirszyłło Ignacy *
191. Dr. Wilczyński Henryk
192. Prof. Dr. Witkowski A.
193. Notar. Dr. Witosławski T.
194. Dr. Wojnicz Aleksander
195. Wolibnerowa Marya
196. Wosiński Paweł
197. Ks. Woroniecka Marya
198. Wiszniewski Karol
199. Dr. Zaborski Karol
200. Prof. Dr. Zalewski *
201. Zawadzka Janina
202. Zejfert Felicya
203. Zubowicz Ksawery
204. Żelechowski Konstanty
205. Dr. Żychoń Józef

Stowarz. akademickie:

206. Akad. Koło Przyrodników Wszechnicy Lwowskiej
207. Bibl. Medyków w Krakowie
208. Biblioteka słuch. medycyny we Lwowie.
209. Biblioteka słuch. praw U. J.

210. Bratnia Pomoc w Dublanach
211. Bratnia Pomoc w Genewie
212. Bratnia Pomoc medyków U. U. J. w Krakowie
213. Bratnia Pomoc słuch. politechniki we Lwowie
214. Bratnia Pomoc w Lipsku
215. Bratnia Pomoc w Monachium
216. Bratnia Pomoc we Wrocławiu
217. Bratnia Pomoc w Paryżu
218. Chór akademicki w Krakowie
219. Czytelnia akad. w Krakowie
220. Czytelnia akademicka we Lwowie
221. Kasa Bratniej Pomocy im. J. Słowackiego w Coethen-Anhalt
222. Kółko przyrodników U. U. J. w Krakowie
223. Kółko Rolników U. U. J. w Krakowie
224. „Ognisko“ polskie tow. Akad. w Wiedniu
225. Ogólna kasa polska stud. w Petersburgu
226. „Ognisko“ tow. akad. w Czerniowcach
227. „Ognisko“ sł. wet. w Warszawie
228. Polska kasa wzajemnej pomocy w Dorpacie
229. „Polonia“ w Dorpacie
230. Pomoc Bratnia, stow. stud. polaków Polit. w Kijowie
231. Towarz. Wzajemnej pom. słuch. wyż. szkoły lasowej we Lwowie
232. „Veletia“ korpor. stud. Polaków w Rydze
233. „Wistula“ tow. stud. Polaków w Mitwejdzie
234. Wzajemna pomoc stud. politechniki we Lwowie
235. „Zjednoczenie“ w Dorpacie
236. „Zjednoczenie“ stow. mł. polsk. kształc. się w wyższ. zakł. nauk. w Krakowie
237. „Zjednoczenie“ sł. polit. w Warszawie
238. „Unitas“, Tow. stud. polskich w Lipsku

Zakłady naukowe:

239. Dyrekcya gimn. w Bochni
240. Dyrekcya gimn. w Brzeżanach
241. Dyrekcya VII. gimn. we Lwowie
242. Dyrekcya gimn. w Mielcu
243. Czytelnia Tow. Szkoły Lud. im. Chałubińskiego w Sanatoryum Dra Dłuskiego
244. Jasielskie Koło T-wa Nauczycieli Szkół Wyższych
245. Grono prof. gimn. w Bochni
246. Grono naucz. c. k. gimn. Franciszka Józefa we Lwowie
247. Grono naucz. gim. w Gorlicach
248. Grono naucz. c. k. szkoły realnej w Jarosławiu
249. Grono nauczycieli V. gimn. w Krakowie
250. Grono naucz. polskiego gimn. w Kołomyi
251. Grono naucz. gimn. w Sanoku

252. Grono naucz. gimn. w Sokalu
253. Grono nauczyciel. wyższej c. k. realnej szkoły w Tarnowie
254. Grono nauczycielskie seminaryum nauczyciel. w Tarnowie
255. Grono naucz. semin. naucz. w Tarnopolu
256. Gimn. w Przemyślu z językiem wykład. polskim
257. Grono naucz. filii IV. gimn. we Lwowie
258. Słowarzyszenie spożywcze w Sandomierzu

d) **Członków zwyczajnych:**

(słuchacze wyższych zakładów naukowych) było 1031. Przybyło w roku bieżącym członków: założycieli 18, wspierających 66.

III.

Po jedenastu latach.

Gdy mówiłem przed tygodniem na Zjeździe Lekarzy i Przyrodników polskich w Krakowie o stanie walki z gruźlicą w Galicyi, wskazałem na „Pomoc Bratnią", jako na pierwsze na naszej ziemi sanatoryum dla niezamożnych. Mogłem to tak nazwać, bo, gdy w r. 1910 rozpoczynano dopiero u nas za przykładem Zachodu myśleć o jakiejś organizacyi i skupianiu sił do walki z gruźlicą, zerwała się nasza młodzież pierwsza po czynu. W przekonaniu słusznem, że w nią najsilniejszy wróg godzi, w przeświadczeniu przykrem, że sama o ratunku myśleć musi, postanowiła się złączyć i budować własny Dom Zdrowia. Społeczeństwo z nieufnością i niedowierzaniem spoglądało zdala na nasze pierwsze kroki. I nic nie wróżyło nam dobrze. W czasach, gdy u nas zaczynano dopiero mówić głośno o zaraźliwości gruźlicy, gdy chorobę tę zaczynano dopiero nazywać po imieniu, my pierwsi ogłosiliśmy śmiało, że przyjmować i leczyć będziemy tylko chorych na gruźlicę. Przecież robiono usilne starania, by nasz Dom z Zakopanego usunąć, bo on zarażał rzekomo nie tylko domy sąsiednie, ale ulicę całą, ale Zakopane całe! Ale myśmy co roku w sprawozdaniach naszych głosili, że Domu naszego nie zwiniemy, że nasi chorzy nikomu szkody nie przynoszą, wykazywaliśmy, że u nas osiągają oni doskonałe rezultaty, że u nas uczą się leczyć i otoczeniu nie szkodzić. A więc — wobec tego uporu — podnoszono zarzuty znowu inne. Źle, że nie przyjmowaliśmy uczących się kobiet, źle, że z czasem zaczęliśmy je przyjmować, źle, że leczyliśmy kleryków, źle, że pacyenci nasi byli za nadto postępowi, źle, że zacofani, — nie wybaczono nam nic złego i dobrego. Równolegle wzrastały nasze długi i zobowiązania — i przyszły chwile, że nie mówiliśmy już tak głośno o budowie własnego Domu, ale z trudem spłacaliśmy długi wekslowe, na opłacenie czynszu zaciągnięte. Ale ten opór nasz, który dzisiaj możemy śmiało nazwać wytrwałością, zwyciężył wszystko. Długi nasze zmniejszyły się, a zaufanie ogółu wzrosło, nabyliśmy na własność piękną realność z do-

mem i zaczynamy budować na razie pawilon gospodarczy, a wierzymy tak silnie w dalszy rozwój i rozrost naszego Stowarzyszenia, że w nowej sali jadalnej robimy miejsce dla 100 pensyonarzy! A będą to jak dotychczas pacyenci ze wszystkich stron Polski i studenci i studentki i uczniowie gimnazyalni, a że z czasem przyjmiemy Rusina lub Żyda, to na polskości nasz Dom Zdrowia nic nie straci, bo członkiem zwyczajnym Tow. tylko może być Polak i ma on pierwszeństwo przed innymi. Wszyscy oni, wobec lepszych warunków, jakie im obecnie stwarzamy, będą wracali do domów z lepszymi jeszcze zapewne, niżeli dotychczas wynikami leczenia i będą w domach swoich szerzyli zasady zdrowej hygieny, a zatem dwojaką społeczeństwu korzyść przyniosą.

Do tego samego celu służą i grupy nasze, między młodzieżą uczącą się w różnych miescowościach Europy pozasiewywane, a pragniemy, by one z czasem, jako prawdziwe filie naszego Domu Zdrowia, zajmowały się w środowiskach swoich walką z gruźlicą, w całem tego słowa znaczeniu.

Pragniemy, by i inne korporacye — w ten sposób przez nas wskazany — organizowały się i tworzyły swoje Domy Zdrowia. W kraju tak biednym, — jak nasz, gdzie nie można spodziewać się tak rychło wydatnej pomocy od Władz na cele walki z gruźlicą, gdzie zresztą sprawy zdrowotności publicznej nie są tak wysuwane na plan pierwszy, jak to być właśnie u nas powinno, gdzie brak odpowiednich ustaw sanitarnych,— takie skupianie sił własnych ma ogromne znaczenie.

Dlatego podnosiliśmy to niejednokrotnie publicznie, i chętnie zawsze pomagaliśmy w organizacyi instytucyom innym, by na naszą wkraczały drogę — w przekonaniu, że w ten sposób powstanie u nas cały szereg lecznic dla niezamożnych — czyli sanatoryów ludowych.

Nie zapominając i nie lekceważąc wszelkich innych dróg i sposobów zwalczania gruźlicy, ten uważaliśmy za pierwszy i najbardziej do celu prowadzący. Dzisiaj, gdy pacyentów naszych pomieściliśmy już w najlepszych warunkach, we własnej, pięknej posiadłości, gdy plany budowy przyszłych naszych pawilonów są już kwestyą zdecydowaną — tem silniej wierzymy, że szliśmy drogą dobrą i tem silniej innych do naśladowania nas zachęcamy.

Dr. Józef Żychoń.
Prezes Stowarzyszenia.

W Zakopanem, w lipcu 1911 r.

IV.

Uchwały X Jubileuszowego Zjazdu Delegatów Grup i Członków.

Dnia 15 sierpnia 1910 r. w sali „Sokoła“ w Zakopanem.

Obecni byli następujący delegaci:

1) Z Grupy Krakowskiej 8 (16 głosów).
2) „ Lwowskiej Technickiej 5 (10 głosów).
3) „ Karlsruheńskiej 1 delegat (2 głosy).
4) Delegat pensyonarzy Domu Zdrowia 1 głos.
5) Rada Nadzorcza: prezes dr E. Brzeziński, dr B. Dłuska, T. Korniłowicz.
6) Zarząd główny reprezentowali: prezes dr Józef Żychoń, sekretarka Józefa Kuczewska, skarbniczka Elżbieta Trenklerówna.

Nadto w obradach udział brali: przedstawiciel Wydziału krajowego radca dr Szymon Bernadzikowski, prof. dr Jordan, przedstawiciel Senatu akademickiego lwowskiego, profesor dr Ignacy Baranowski, dr Alfred Sokołowski, poseł dr J. Bednarski, członkowie honorowi, założyciele, wspierający i licznie zebrana publiczność.

Sprawozdanie Zarządu było przedmiotem długich obrad, zostało ono przez Zjazd całkowicie przyjęte i na wniosek prezesa Rady nadzorczej, dra E. Brzezińskiego, udzielono zarządowi jednogłośnie absolutoryum.

Po długiej dyskusyi uchwalono następujący preliminarz budżetowy.

Wpływy.		Rozchody.	
Rk. pensyonarzy	30.000	Rk. utrzymania Domu Zdr.	38.000
Rk. wpisowego	100	Rk. procentów	800
Rk. wkładek członków zwyczajnych	3.000	Rk. podatków ubezpieczeń .	500
Rk. wkładek członków wspierających	1.500	Rk. przedstawicielstwa i administracyi Towarzystwa	1.000
Rk. wkładek założycieli . .	200	Rk. inwestycyi	200
Rk. subwencyi	2.000	Rk. druku sprawozdania .	1.000
Rk. przedsiębiorstw . .	1.000	Rk. ruchomości	1.000
		Rk. biblioteki	200
Do przeniesienia	37.800	Do przeniesienia	42.700

Wpływy.		Rozchody.	
Z przeniesienia	37.800	Z przeniesienia	42.700
Rk. datku jednorazowego .	4.000		
Rk. spłaty długów	800		
Rk. procentów od papierów wartościowych	100		
Razem . .	42·700	Razem . .	42.700

Obrady Zjazdu delegatów były nader ożywione, i został uchwalony cały szereg wniosków.

Przedewszystkiem uchwalono zmianę § 51 statutu w ten sposób: Gdyby zaś rozwiązanie Towarzystwa nastąpiło z przyczyn zewnętrznych, i Zjazd delegatów odbyć się nie mógł, przechodzi cały majątek Towarzystwa na Koło krakowskie towarzystwa walki z gruźlicą. Paragrafy inne uchwalono pozostawić w tem brzmieniu, jak to było przegłosowane w roku 1908/9.

Wogóle postanowiono opracować wespół z przedstawicielami Grupy krakowskiej i lwowskiej technickiej projekt zmiany całego statutu. Inne wnioski dotyczyły zabezpieczania funduszów budowy Domu Zdrowia, pozostawiania Grupom salda do wysokości 150 koron, zaś na wniosek delegata pensyonarzy, pana L. Winnickiego, uchwalono co następuje:

1) Zapomogi udzielane przez Grupy chorym kolegom uważane są za bezterminowe pożyczki. Zarządy Grup zwrócą się do byłych pensyonarzy Domu Zdrowia z zapytaniem, czy skłonni są uznać swój dług;

2) Zarząd T-wa rozpatrzy i załatwi w bieżącym roku adm. sprawę ubezpieczenia na wypadek niezdolności do pracy służącego Grzegorza Michalskiego.

3) Biblioteka przechodzi pod Zarząd pensyonarzy na mocy regulaminu, opracowanego przez Zarząd Towarzystwa wespół z wybraną Komisyą biblioteczną.

Przystąpiono do wyborów; jednogłośnie wybrano na sekretarkę p. Józefę Kuczewską, na skarbniczkę p. Elżbietę Trenklerównę; na członków Rady nadzorczej — jednogłośnie Dra E. Brzezińskiego, dra B. Dłuską, T. Korniłowicza.

Honorowy przewodniczący Zjazdu dr. Alfred Sokołowski podnosi, że ranne zebranie Zjazdu miało charakter uroczysty i zakończyło się wielką ofiarnością zebranych. Druga część Zjazdu dała wprawdzie dyskusye może zbyt ostre, ale nuta miłości Domu Zdrowia wszędzie przebijała. Wyraża nadzieję, że z tych obrad wyłoni się czyn.

V.

Działalność Zarządu.

a) Sprawy Towarzystwa.

Dnia 15 sierpnia 1910 roku w sali „Sokoła“ w Zakopanem odbył się Jubileusz „Pomocy Bratniej“.

Powagi naukowe, profesorowie i lekarze, wybitne osobistości nasze stanęły na wezwanie, by dać wyraz uznania dla szlachetnego porywu młodzieży polskiej, która po dziesięcioletnich wysiłkach święciła tryumf prawdziwy. Zjechał sędziwy prof. Dr. Ignacy Baranowski, i Dr. Alfred Sokołowski z Warszawy, Dr. Szymon Bernadzikowski, członek i radca Wydziału krajowego ze Lwowa, Dr. Chełchowski i Dr. Pawiński z Warszawy, prof. Dr. Odo Bujwid z Krakowa, Dr. Jan Bednarski, poseł na Sejm krajowy i lekarz powiatu nowotarskiego, doktorstwo Dłuscy, Adolf Suligowski, adwokat z Warszawy, Dr. M. Danielak, adwokat z Krakowa, p. Jordan, sekretarz Uniwersytetu lwowskiego i wielu innych.

Za licznie zebraną publicznością stanęła młodzież ze wszystkich zaborów — uniwersytecka, gimnazyalna, a wśród niej grupa pensyonarzy Domu Zdrowia, zwolniona wyjątkowo z obowiązkowej werandy.

Po godzinie 10-tej rano stanął przed zebranymi prof. Dr. J. Baranowski i w te odezwał się słowa:

„Szanowne Panie, Szanowni Panowie! Społeczeństwo nasze rozbite, zubożałe, pozbawione samodzielności w załawianiu ważniejszych spraw swoich społecznych, mimo trudnej walki, jaką prowadzi o utrzymanie bytu swego, zachowało niemniej wrażliwość żywą na dążenia i prądy, przenikające świat cywilizowany. Oto w ostatnich 10-leciach minionego stulecia wszczął się w Europie zachodniej ruch żywy w kierunku walki z gruźlicą, tą straszną zmorą, która gnębi człowieka i więcej zeń bierze ofiar, niż wszelkie inne choroby. Niemcy, naród zagospodarowany wzorowo, szczęśliwy zjednoczeniem i niezależnością, stanęły w pierwszym szeregu walczących. W naszym kraju odgłosy tej walki żywem odbiły się echem. Stoimy po za Niemcami,

ale nie ostatni w szeregu walczących. Powstały u nas sanatorya dla ludzi zamożnych, jedno z nich wzorowo urządzone. Powstały inne dla mniej zamożnych dostępne, powstały nawet dość liczne, a w nich setki różnych kondycyi i zamożności ludzi odzyskuje możność do pracy użytecznej, do życia. Potworzyły się Towarzystwa, które działają przez ambulatorya, udzielając biednym ludziom zapomóg i wskazówek hygienicznych. A wreszcie powstała i istnieje od lat 10-ciu instytucya *sui generis,* nosząca miano „Pomoc Bratnia".

Dzieje tej instytucyi opowiada sprawozdanie, którego kart nie można przeglądać bez żywego wrażenia, bez rozradowania, powiem, bez uczucia chluby. Rzecz pomyślało trzech skromnych filantropów, z których jednego mamy tu wśród siebie. Wyrażoną przez nich myśl, uchwyciła młodzież polska wyższych zakładów naukowych w kraju i zagranicą. Myśl ta, jak iskra elektryczna, przebiegała i poruszyła serca zacne młodzieńcze, pobudziła umysły i... instytucya stanęła.

Stanęła. Stoi. Stać będzie! Już upaść nie może! Już zjednała sobie poparcie Wydziału krajowego, organów powiatowych i autonomicznych, znalazła filantropów, którzy większymi datkami podparli myśl zbudowania własnego budynku z odpowiedniemi urządzeniami; to też obchód dzisiejszy, zamykający okres 10-lecia ciężkiej walki z trudnościami materyalnemi, poczytać winniśmy jako akt inauguracyjny, jako wejście w erę pełniejszego rozwoju tej szlachetnej instytucyi, która w dziejach kultury polskiej zaznaczy fakt, może zakresem i treścią drobny, ale będący świadectwem, że ta kultura, kultura polska, wydawać jest zdolną nietylko poetów, wieszczących ideały wzniosłe, ale i ludzi czynu, umiejących ideały te wcielać w życie.

Jako człowiek stary, bardzo stary, kończący obrachunki żywota długiego, jestem szczęśliwy, że danem mi jest uroczystości tej być świadkiem, a nawet uczestnikiem.

„Panowie i Panie! Jeszcześmy więc nie zginęli"!

Hucznymi oklaskami podziękowali zebrani prof. Baranowskiemu za przemówienie, a za stołem stanął Dr. Alfred Sokołowski.

„Młodości, Ty nad poziomy wylatuj". Nigdzie i nigdy bardziej jak dzisiaj te wyrazy największego z naszych poetów nie dały się słuszniej zastosować, jak w chwili obecnej— chwili, w której młodzież nasza święci dziesięciolecie tak bardzo dla niej samej pożytecznej instytucyi, którą wytworzyć a bardziej jeszcze utrzymać i podnieść do wysokości, na jakiej ją teraz

widzimy, mogły tylko serca gorejące miłością i wielkiem współczuciem dla swoich współbraci — serca natchnione wyższym ideałem, wzlatującym istotnie nad poziom doby dzisiejszej. O ile bowiem w epoce bezpośrednio następującej po ukazaniu się wspaniałej Ody, zarzucano powszechnie naszej młodzieży nadmiar idealizmu i nawoływano z pewną powiedziałbym słusznością do zwrotu ku hasłom bardziej realnym, do pracy u podstaw, pracy bez wytchnienia, aby sprostać kulturze zachodniej—o tyle w obecnej dobie wprost przeciwnie słyszymy narzekania: Zarzucają młodzieży naszej, że, idąc śladem Zachodu, pozbywa się wszelkich podnioślejszych haseł, że walka o byt zaciera w niej wszystkie szlachetniejsze porywy. Ja osobiście w tej kwestyi jestem innego zdania, stykając się bowiem przeszło ćwierć wieku szeroko z naszą młodzieżą, nie zauważyłem w niej owego zaniku wyższych i podnioślejszych haseł. Przeciwnie, spostrzegłem, szczególnie w ostatnim dziesiątku lat, stale rozwijającą się pośród młodych myśl wielce szlachetną, dążącą do zerwania z tradycyjną pomocą dla niej ze strony osób obcych, możnych tego świata, a liczenie przedewszystkiem na siebie i pomoc własną, nie tylko dla jednostek pozbawionych zasobów materyalnych podczas swych studyów, ale i takich, które wykolejone przez nieszczęśliwą chorobę z normalnego toru stały bezradne nad brzegiem przepaści wobec widma ciężkiej niemocy, jaką jest gruźlica, tak niestety nadmiernie częsta wśród uczącej się młodzi. To zrozumienie potrzeby pomocy ze strony swoich współkolegów, ratowanie ich nietylko przed straszną chorobą, lecz i przed upokorzeniem prośby, a nieraz i poniżenia, wobec którego jednostki bardziej podniosłe wolały ginąć, niż wyciągać rękę o pomoc, to stanowi czyn tak bardzo szlachetny, o takich idealnych podstawach, że pierwotnych organizatorów tej myśli zaliczyć należy do wielkich znawców serca biednej, chorej, a zarazem czującej swą godność młodzieży.

Wytrwałość w tej propagandzie czynu zacnego, jak to Szanowni Państwo ze sprawozdania dziesięcioletniego „Bratniej Pomocy“ przekonać się mogli, że w początkowych fazach swego rozwoju natrafiało na prawie nieprzezwyciężone trudności, a jedynie wytrwałość właściwa szlachetnym, młodym jednostkom walczącym w imię pięknej zasady pomocy swej chorej braci, mogła nietylko prowadzić bez przerwy to szlachetne dzieło coraz szerszemi tory, lecz jednocześnie wzbudzić współczucie wielu bardzo szlachetnych jednostek, które podtrzymując moralnie

lub materyalnie wysiłki szlachetnej młodzieży, dały dowód obywatelskiego iście czynu, popierając słuszną zasadę, że: zdrowie młodzieży, to rozwój i przyszłość naszego narodu.

Hołd więc Wam wszyscy, którzy poparliście szlachetne dążenia młodych. Cześć Wam młodzi wytrwali bojownicy w walce z gruźlicą, żeście nie zapomnieli podniosłego hasła: „Ty nad poziomy wylatuj“.

Trzeci z kolei przemawiał członek Wydziału krajowego Dr. Szymon Bernadzikowski, imieniem Wydziału krajowego.

Omówiwszy znaczenie pracy Stowarzyszenia ze stanowiska interesów kraju, zapewniał, że Wydział krajowy działalność Zarządu „Pomocy Bratniej“ uznaje i w miarę sił swoich z coraz wydatniejszą spieszy mu pomocą. Teraz, gdy ruch przeciwgruźliczy, wywołany koniecznością obrony wzrasta, Stowarzyszenie, które już znaczne w tej walce położyło zasługi, może liczyć na pomoc kraju wydatniejszą. Ze swojej strony, obiecuje mowca, jako szef sanitarny kraju, popierać w Wydziale krajowym i w Sejmie sprawy Stowarzyszenia i wierzy, że przy pomocy ogółu, Dom Zdrowia będzie się rozrastał, aż znajdzie się we własnym, odpowiednio urządzonym gmachu. Przemówienie Dra S. Bernadzikowskiego przyjęli zebrani żywym oklaskiem, gdyż zjawienie się przedstawiciela Wydziału krajowego i jego słowa zachęty, uznania i zapewnienie opieki ze strony tak poważnej, dobrą Stowarzyszeniu wróży przyszłość.

Dr. Kazimierz Dłuski, dyrektor Sanatoryum, opierając się na jubileuszowym sprawozdaniu zestawił cyfrowo rozrost Stowarzyszenia i wykazał, iż działalność Zarządu, wciągając coraz większe grupy młodzieży i coraz nowe jej ogniska po wszystkich miastach, gdzie się ona gromadzi, do wspólnej pracy — ochrony młodzieży przed gruźlicą — ma wielkie znaczenie. Stowarzyszenie i jego działalność, to wytrwałość członków Zarządu, którzy instytucyą właściwie kierują, a kierują w warunkach ciężkich i trudnych — więc im się należy wdzięczność za jej rozwój tak znaczny.

Gorąco przemówił do zebranej publiczności, wzywając do składek na Dom Zdrowia.

Na to wezwanie licznie zebrana publiczność pośpieszyła z ofiarami na Dom Zdrowia:

	K		K
WP. Marja i Feliks Haniccy	300·—	Z przeniesienia	1.101·—
„ J. Siekierski	1·—	„ Helena Biechońska	20·—
„ Inżynier Gajczak	20·—	„ Ksawera Chlebowska	40·—
„ Dr. K. Dłuski	200·—	„ Kronbergowa	10·—
„ Holewicki	20·—	„ Drenowski	10·—
JWP. Prof. Dr. Ignacy Baranowski	50·—	„ Anna Zawadzka	2·—
		„ Łaska	5·—
WP. Dr. Danielak	50·—	„ Jadwiga Gulińska	2·—
„ Radca Emanuel Dworski	20·—	„ X.	4·—
„ Radca Dr. Szymon Bernadzikowski	20·—	„ B. G.	4·—
		„ X. J.	10·—
„ Felicjan Gruszewski	20·—	„ J. Ł.	4·—
„ Dr. Zieliński	20·—	„ Helena Krulewska	5·—
„ Przetaczyński	10·—	„ Irena Sadowska	5·—
„ Matylda i Teodor Trenklerowie	200·—	„ Henryk Grohman	100·—
		„ Szpotański	2·—
„ Dr. Zweigbaum	10·—	„ Jan Jordan	10·—
„ W. S.	10·—	„ Stanisław Gronek	1·—
„ L. S.	5·—	„ Jan Wróblewski	5·—
„ Dr. Wieselman	10·—	„ Jan Cynarski	5·—
„ Dr. E. Wiszniewski	10·—	„ Dr. Edmund Brzeziński	100·—
„ Sterlingowa	5·—	„ Adam Muszyński	5·—
„ Doktorostwo Wilczyńscy	40·—	„ Bohdan Jarochowski	5·—
„ Róg	20·—	Nazwiska niezapisane	61·—
„ Doktorowstwo Zalescy	20·—	Bezimiennie za pośrednictwem WP. Elżbiety Trenklerówny	10.000·—
„ F. Gieckowski	5·—		
„ Janina i Julia Sawickie	5·—		
„ Eugenia Wysocka	20·—	Za pocztówki w dniu Zjazdu Delegatów	12·—
„ Staszek Żychoń	10·—		
Do przeniesienia	1.101·—	Razem	11.528·—

Oprócz sumy wyżej wymienionej w ciągu roku administr. 1910/11 wpłynęły na budowę Domu Zdrowia następujące datki :

	K
WP. Dr. Edward Zieliński	80·—
„ Jarosławstwo Sakowiczowie przez Dokt. Wilczyńskich	254·—
„ Eliza Czarnowska przez Dra K. Dłuskiego .	30·—
„ Grzegorz Michalski z okazyi uroczystości weselnej, obchodzonej 15/II 1911 w Pomocy Bratniej	30·—
„ Pacyenci Sanatoryum Dra K. Dłuskiego w dniu imienin Dyrektora	250·—
Grupa Kijowska	26·50
JWP. Radca Dworu Prof. Dr. Bolesław Wicherkiewicz	100·—
WP. O. M. K. z klasztoru w Sędziszowie . . .	5·—
„ Prof. Dr. Adam Wrzosek	25·—
Do przeniesienia . . .	800·50

Z przeniesienia	800·50
WP. Baron Leopold Kronenberg	200·—
„ Marya Orsetti zebrane we Lwowie . . .	200·—
„ Dr. Edward Zieliński z Warszawy za pośrednictwem Grupy Krakowskiej	1.000·—
Zebrane pośród mieszkańców m. Opoczna (z Radomskiej) za pośrednictwem Dra J. Zarembskiego	22·72
Lwowska Uniwersytec. Grupa z list. XLVII i XLVIII	87·20
JWP. Rektor Prof. Dr. B. Pawlewski, zebrane na listę L. 27	101·—
„ Roman Moskwa, dyrektor gimnazyum w Mielcu zebrane na listę L. 116	5·40
„ Aleksandra Juchno	50·—
„ Prof. dr. Sołowij przez Lwowską Medycką Grupę	10·—
WP. Dr. Bronisław Chrostowski	100·—
„ Stanisław Śliwiński	1·—
Przez „Nową Gazetę“ w Warszawie	39·70
WP. Dyrektor Ferdynand Bostel z listy L. 123 .	40·—
„ Jadwiga Dylewska	2·—
„ Rundo	—·50
„ Marya Orsetti z listy	1.270·08
„ Dyrektor Dr. Stanisław Klemensiewicz . .	11·—
„ Profesor Iwo Paczowski z listy L. 22 . .	51·—
„ Dyrektor Terlikowski z listy L. 118 . . .	11·—
Przez Dra K. Dłuskiego z listy L. 154 WP. Jagmina	40·10
WP. M. A. Kurpiel z listy L. 117 Dyrekt. Schneidra	11·20
„ Marya Orsetti z listy	110·—
„ Dyrektor Waleryan Heck z listy L. 103 . .	17·—
„ Starzyński z Odessy	76·17
JWP. Prof. Dr. Odo Bujwid	1.500·—
Przez Dra K. Dłuskiego WPP. Antoniowstwo Fabrycowie na fundusz im ś. p. Lucyana i Jadwigi Fabrycych	2.540·—
Przez WP. M. Kolabińską kolonia polska w Lozannie resztą pieniędzy na wieniec ś. p. Jerzego Grzebskiego	11·89
WPP. Pacyenci Sanator. Dra Dłuskiego za pocztówki	10·—
Z „Piotrkowianki“ za pocztówki	5·—
Z „Piotrkowianki“ naddatki	1·80
WP. Dr. Med. Józef Gawiński	100·—
Przez Tad. Czeppé Kółko młodzieży szkół średnich w Tarnobrzegu	50·—
WP. Kazimierzostwo Ruppertowie	50·—
„ Wład. Świeprawski	—·60
Za pocztówki wydane przez pensyonarzy D. Zdrowia	15·50
WP. Elżbieta Trenklerówna za pocztówki . .	5·—
„ Dr. X. za pośrednictwem Dra K. Dłuskiego .	20·—
Do przeniesienia . .	8567·36

	K
Z przesiesienia . .	8567·36
Przez St. Radwana zebrane na fundusz im. Z. Drozdowicza na listę „Spójni" w Lozannie przez p. Grabskiego	136·49
JWP. Prof. dr. A. Mars przez Lwowską Medycką Grupę	20·—
WP. Pacyenci Sanatoryum Dra Dłuskiego, dochód z kabaretu, teatru i licytacyi programów A. Wiwulskiego	655·—
WP. Pensyonarze Domu Zdrowia za pocztówki .	44·—
„ Doktorowa Kiwerska z listy L. 79 przez p. M. Orsetti	52·50
Lwowska Technicka Grupa	261·—
WP. S. S. przez Lwowską Techniczną Grupę . .	199·—
WP. Kierownik II szk. realn. we Lwowie J. Trojnar z listy L. 205	15·60
„ Dyrektor Jan Doroziński z listy L. 162 . .	12·80
„ Wanda Kronbergowa	78·—
„ Aleksander Jodko z listy L 34 WP. J. Skłodowskiej	20·—
„ Doktorowa Jadwiga Skłodowska z listy L. 34	155·—
„ Jan Knothe na pawilon dla kobiet . . .	7·59
„ Jan Grosse „ „ „ „ . . .	5·06
„ Zygmunt Wołosewicz „ „ . . .	6·07
„ Leopolda Olecka, Jan Bielecki, Wanda Olecka, Helena Wysocka na pawilon dla kobiet . .	6·58
„ Dyrektor Dr. T. Mandybur z listy L. 195 .	9·50
„ Dyrektor Dr. K. Wojciechowski z listy L. 119	5·80
„ Abituryenci gimn. pol. I. w Tarnopolu z listy L. 167 przez p. M. Maniszewskiego . .	31·—
„ Dyrektor Dr. W. Śmiałek z listy L. 121 . .	18·50
Krakowska Grupa z listy L. 54	100·—
Lwowska Uniw. Grupa z listy L. 158 i 159 . .	94·60
Razem . . .	10.501·90

Już po zamknięciu ksiąg — otrzymaliśmy list od Wp. Inżyniera Zygmunta Zaborowskiego, który powiadomił nas o zapisie na Dom Zdrowia 1.500 K przez ś. p. brata swego — Jerzego Zaborowskiego.

Ilość zapomóg w roku bieżącym wzrosła, choć na wiele naszych podań nie otrzymaliśmy nawet odpowiedzi.

Wykaz zapomóg.

Akcyjny Bank Związkowy dla stowarzyszeń gospodarczych i zarobkowych we Lwowie . .	100·—
Gmina miasta Krakowa	400·—
Kasa pożyczkowa przemysłowców Lubelskich . .	201·92
Magistrat w Tarnowie	40·—
Rada miasta Lwowa	199·50
„ powiatowa w Brzeżanach	20·—
„ „ w Cieszanowie	20·—
„ „ w Tarnowie	20·—
Sejm krajowy we Lwowie	1.000·—
Wydział Powiatowy w Grybowie	15·—
„ „ w Pilźnie	10·—
„ „ w Przemyślanach . . .	39·80
„ „ w Dąbrowie	20·—
„ „ w Samborze	50·—
„ „ w Tarnobrzegu	10·—
„ „ w Turce	20·—
Z państwowego funduszu antigruźliczego przez Centralną Kasę państw. w Wiedniu . . .	1.000·—
Razem . . .	3.166·22

Natomiast przedsiębiorstwa dużo nam nie dały:

Wykaz dochodów z przedsiębiorstw.

Z odczytu mecenasa Bogackiego (połowa dochodu) .	37·10
Połowa dochodu z koncertu dnia 30. VIII. 1910 .	248·65
Za wypożyczenie maszynki do lodów . . .	5·—
Dochód z wenty 19 i 20 XII. 1910	438·86
Czysty dochód z balu urządzonego dnia 7. I. 1911 staraniem lwowskiego akad. Klubu turystycz.	360·75
WP. Hanna Mimońska za podstawki do owoców .	2·—
Czysty dochód z amatorskiego przedstawienia urządzonego dn. 1. II. 1911 staraniem WPP. Tadeusza Brochockiego i Włodzimierza Chądzyńskiego	485·38
WP. Marya Kulczycka za wagę, puszkę i kompotierkę	6·60
„ Wyrzykowski za akwafortę Konecznego . .	10·—
„ Konstantowa Górska za 2 akwaforty Konecznego	20·—
„ Olecka za akwafortę Konecznego . . .	10·—
„ Stanisława Koźniewska za akwafortę Konecznego	5·—
„ Rościszewski za litografię . . „ .	12·—
„ Giżycka za akwafortę . . . . . „ .	10·—
„ Salomea Kanarek za rzeźbę Kunzeka . .	20·—
Razem Kor. . .	1.671·22

Oboje państwo Doktorstwo Dłuscy stale opiekowali się naszym Domem Zdrowia i spieszyli z pomocą i radą. Składamy Im gorące podziękowanie i wyrazy wdzięczności, jak również pacyentom Sanatoryum Dra Dłuskiego, którzy w tym roku złożyli 1.595 kor. 65 hal.

b) **Sprawy „Domu Zdrowia".**

19 maja 1911 roku przenieśliśmy nasz Dom Zdrowia na Gubałówkę. Dzięki poparciu szerszego ogółu i ofiarności poszczególnych jednostek — spełniło się dziesięcioletnie marzenie nasze — mogliśmy zakupić piękny teren na słonecznem zboczu Gubałówki, za szpitalem, zdala od centrum Zakopanego.

Teren zakupiliśmy razem z piękną stylową willą, zbudowaną według wzorów Stanisława Witkiewicza, za 50.000 koron od p. inżyniera Szymona Stempkowskiego z Litwy.

Willa, zwana „Grażyną" ma jasne wysokie pokoje i może pomieścić 33 chorych, oraz lekarski pokój i pracownię. Mało to — za mało na ilość zgłoszeń, która stale wzrasta. Skorzystaliśmy więc z blizko położonego domku i umieściliśmy w nim tylko kobiety w liczbie 8.

Palącą koniecznością było wybudowanie pawilonu administracyjnego, w którym mieściłyby się kancelarye, kuchnia, kredens, spiżarnie, pralnia, łazienki, mieszkanie dla służby i sala jadalna. Ponieważ teren mamy duży i dążymy do zbudowania całego szeregu pawilonów, więc wymiary kuchni i sali jadalnej odrazu wyliczyliśmy na osób 100.

Za salą idzie długi kurytarz, który z czasem można będzie przedłużyć i połączyć z przyszłymi pawilonami. Obecnie tak duża sala jest dla nas zbyteczna i przedzielimy ją prowizoryczną ścianą, aby zyskać jeszcze kilka miejsc dla chorych.

Do willi „Grażyny" należał mały niedokończony domek. Obecnie ten domek przenieśliśmy, przerabiamy go, aby mieć już na własnym terenie dom dla kobiet, gdyż wyżej wymieniony najęty jest tylko na rok jeden.

Pawilon administracyjny i pawilon dla kobiet ukończymy do jesieni, a w sierpniu urządzamy posiedzenie komitetu budowlanego przyszłego Sanatoryum. Do komitetu budowlanego zapraszamy przedstawicieli władzy autonomicznej, przyjaciół naszego Towarzystwa, wybitnych pracowników na polu walki z gruźlicą oraz przedstawicieli naszych Grup. Pokładamy wielkie nadzieje na to zebranie, zwłaszcza, że budzi ono zainteresowanie wśród członków komitetu.

Dążymy do tego, aby Wysoki Sejm krajowy dał nam gwarancyę spłat pożyczki, jakąbyśmy w Banku krajowym zaciągnąć pragnęli.

Dotąd wydaliśmy na nową posiadłość i budowę wymienionych pawilonów:

za teren 5-cio morgowy z willą . . . . 50.000 k. — h.
na będące w budowie pawilony . . . . 13.534 „ 55 „
Razem . . 63.534 k. 55 h.

Czujemy się w obowiązku jak najuprzejmiej i jak najserdeczniej podziękować firmie L. & G. Kaden w Krakowie za bezinteresowne dostarczenie nam płytek kamionkowych do wyłożenia podłogi w nowej kuchni.

Roboty budowlane prowadzimy według planów i pod kierunkiem architekta p. Eugeniusza Wesołowskiego i p. Leopolda Winnickiego.

* * *

Obecnie przechodzimy do spraw „Domu Zdrowia“, do codziennego posiłku, jaki naszym chorym podajemy:

I. Śniadanie:

O godzinie $7^3/_4$—8 rano $^1/_2$—$^2/_3$ litra gorącego mleka.

$8^1/_2$—9 rano $^1/_3$ litra kawy, kakao, herbaty lub mleka, cukier, pieczywo i masło des. w nieograniczonej ilości.

II. Śniadanie:

11—$11^1/_4$ przedpoł. 2 jaja, wędlina (45—50 gramów), kasza owsiana „kwakier“, czasami ser — zawsze $^1/_3$ litra mleka do tego lub herbaty, cukier i chleb w nieograniczonej ilości.

Obiad.

O 1 godz. I. danie: dwa razy na tydzień rosół; trzy razy na tydzień zupa na rosole ze śmietaną, dwa razy na tydzień zupa na rosole bez śmietany — z jarzyną — zawsze w ilości $^1/_3$ litra.

II. danie t. zw. przystawka: dwa razy na tydzień: sztuka mięsa z sosem i z ziemniakami; trzy razy — mączne potrawy; pierogi z mięsem, makaron z szynką lub z grzybami, łazanki ze słoniną lub z masłem; dwa razy na tydzień — jarzyna: fasolka, kapusta, kalafiory i t. p. w ilości 140—160 gramów.

III. danie: pieczenie wołowa, cielęca lub siekanina z jarzyną, kaszą lub makaronem; mięso w ilości 200—250 gramów; kasze i makarony w ilości 50—55 gramów; niekiedy drób.

IV. danie: ciastka, budynie, galaretki, zapiekanki z ryżu, kompoty, owoce. 5 razy na tydzień mączne leguminy, 2 razy na tydzień kompot lub owoce.

O godz. 4 podwieczorek — jak pierwsze śniadanie. (Masło des. i pieczywo w nieogr. ilości).

Wieczerza:

O godz. 7 wieczorem I. danie: pieczenie wołowa, cielęca, potrawki, siekaniny z kaszą, jarzyną czy makaronem, ilość — jak na trzecie danie w obiad.

II. danie: kompot, albo owoce.

III. danie: herbata, pieczywo i masło deserowe w nieograniczonej iłości.

O godz. $8^3/_4$—$9^1/_4$ — $^1/_3$ lub $^2/_3$ litra gorącego mleka.

Oczywiście, wszelkie dyety są według przepisu lekarza stosowane.

* * *

Przedkładamy również wykaz kosztów utrzymania jednego pensyonarza. Koszta są większe, niż w roku przeszłym, powiększyliśmy bowiem skład naszej administracyi, wydaliśmy wielką ilość obiadów (683) i wieczerzy (470) bezpłatnie naszym kandydatom, oczekującym na kolej przyjęcia i tym chorym, którzy z różnych względów przyjęci nie mogli być do naszego Domu Zdrowia; nadto ogólna drożyzna, jaka z każdym rokiem wzrasta i wprowadzenie do rachunku administracyi opłat za ubezpieczenia nieruchomości i części rk. przeprowadzki, a zwłaszcza stale wprowadzane ulepszenia w utrzymaniu chorych złożyły się na to.

1. Żywienie	37.509	K.	55 h.
2. Opał	2.420	„	75 „
3. Światło	441	„	57 „
4. Administracya D. Z.	5.811	„	78 „
5. Leczenie i leki	2.057	„	77 „
6. Czyszczenie i dezynfekcya . .	1.148	„	64 „
7. Kąpiele	214	„	80 „
8. Pranie . . . . , ...	378	„	38 „
9. Czynsz	2.326	„	— „
10. Konserwacya D. Zdrowia . . .	343	„	27 „
11. Konserwacya	183	„	30 „
12. Utrzym. konia	56	„	20 „
Razem . .	52.892	K.	01 h.

Jeżeli powyższą sumę rozdzielimy przez 12.758 (ilość dni, jaką przebyli pensyonarze), to otrzymamy 4 K. 15 hal. Jeżeli 4 K. 15 h. powtórzymy 30, to wypadnie 124 kor. 50 hal. Miesięcznie więc wynosi:

II dziesięciolecie.

1910/11				
124 K 50 h.				

Ponieważ w zasadzie pobieramy 3 K. 34 hal. dziennie od chorego, przeto do jednego chorego dziennie dokładamy 4 K. 15 h.— — 3 K. 34 h. = 81 hal.; gdyby więc wszyscy pensyonarze za 12.758 dni, które przebyli zapłacili należną sumę 12.758 × 334 = = 42.611·72, to musielibyśmy dopłacić 52.892·01 — 42.611·72 = = **10.280 K. 29 h.** Niestety, nasza młodzież tak jest biedna, że całej należnej sumy zapłacić niejednokrotnie nie jest w stanie, pomimo wydajnej pomocy Grup, Wydziału krajowego (9.574 K.), dyrekcyi szkół i prywatnej pomocy.

Na zakończenie spraw naszego Domu Zdrowia musimy zaznaczyć, że posiadłość naszą na ul. Sienkiewicza l. 11 w Zakopanem sprzedaliśmy W. P. Aleksandrze z Bochdanów Parczewskiej za 24.000 kor. bez inwentarza. Pani Parczewska w cenie kupna objęła nasz dług hipoteczny 8.760 kor., który mieliśmy w Tow. Zaliczkowem w Nowym Targu. Oprócz 24.000 kor. za dom, p. Parczewska zapłaciła Towarzystwu kor. 100 za pierwotnie niedotrzymaną umowę, 100 kor. za dzwonki elektryczne, 60 kor. na przeprowadzkę, zwrot asekuracyi za 2 miesiące 30 K. 63 h., zwrot odsetków hipotecznych 65 K. 70 h., za węża do hydrantu kor. 75, za zwłokę w terminie wypłaty 20 K. 80 h., za książeczkę udziałową kor. 5.

* * *

Rok adm. 1910/11 w życiu naszem możemy uważać za przełomowy i mamy nadzieję, że społeczeństwo, które dało nam możność zakupienia pięknego terenu, da nam możność utrwalenia bytu Domu Zdrowia, spiesząc i nadal z pomocą.

c) Statystyka Domu Zdrowia.

W roku sprawozdawczym leczyło się w Domu Zdrowia 143 chorych.

120 mężczyzn i 23 kobiety.

Z roku zeszłego zostało 33, przybyło w ciągu roku 110.

Z ogólnej liczby 143 pensyonarzy — z wyższych zakładów naukowych w Galicyi było:

Słuchaczów Wszechnicy w Krakowie	.	20
„ „ we Lwowie	.	21
„ Politechniki we Lwowie	.	10
„ Akad. Rolniczej w Dublanach	.	2
„ Akad. Sztuk Pięknych w Krakowie		1
„ Akademii handlowej we Lwowie	.	1
Rygorozantów praw Wszechn. krakowskiej	.	3
Razem	.	58

Uczniów szkół średnich w Galicyi

Uczniów gimnazyów	.	25
„ szkół realnych	.	2
„ seminaryum naucz.	.	4
„ szkoły handlowej we Lwowie	.	2
„ Instytutu muzycznego w Krakowie	.	1
„ seminaryum naucz. pryw.	.	2
„ liceum żeńskiego	.	1
„ farmacyi	.	1
Absolwentów gimnazyum	.	1
„ szkoły przemysłowej	.	1
„ „ handlowej	.	1
Abituryentów gimnazyum	.	4
Maturzystów	.	3
Uczniów szkół wydziałowych	.	2
Razem	.	50

Z wyższych zakładów naukowych w Zaborze rosyjskim i w Rosyi:

Słuchacz Konserwatoryum w Warszawie	.	1
Uczeń warszawskiej szkoły Sztuk Pięknych	.	1
Słuchacz Politechniki w Rydze	.	1
„ Inst. technolog. w Tomsku	.	1
„ medycyny w Kijowie	.	1
„ wyższej szkoły technicznej Rotwanda i Wawelberga w Warszawie	.	1
„ praw Wszechnicy w Petersburgu	.	3
Razem	.	9

Ze średnich zakładów naukowych w Zaborze rosyjskim i w Rosyi:

Uczniów gimnazyów polskich w Królestwie	.	6
„ szkoły mechan.-techn. w Warszawie	.	1
„ szkół handlowych polskich w Królestwie		1
Do przeniesienia	.	8

Z przeniesienia .	8
Absolwent szkół handlowych polskich w Królestwie	1
Abituryent gimn. polskiego w Królestwie . .	1
Maturzysta „ „ „ . .	1
Uczeń kursów farmaceutycznych . . .	1
„ szkoły handlowej w Będzinie . . .	1
„ „ realnej w Białymstoku . . .	1
„ „ handlowej w Moskwie . . .	1
„ „ handlowej morskiej w Odesie .	1
„ gimnazyum rządowego w Wilnie . .	1
Maturzysta gimn. w Krasnoufimsku . . .	1
„ „ w Rostowie . . .	1
Razem .	19

Ogółem z Zaboru rosyjskiego i Rosyi 28.

Z wyższych zakładów w Europie zachodniej:

Słuchaczów Akademii eksportowej w Wiedniu .	2
„ „ handlowej w Wiedniu .	1
„ Politechniki w Monachium . .	1
„ „ w Coethen-Anhalt .	1
„ Medycyny w Lipsku . . .	1
Razem .	6
Uczeń gimnazyum w Gnieźnie	1

Co do miejsc pochodzenia, to urodzonych:

W Zaborze austryackim . .	99	czyli	69·3 %
W Zaborze rosyjskim i w Rosyi .	41	„	28·7 %
W Zaborze pruskim . . .	3	„	2·0 %
Razem	143		

Ilość dni przebytych przez 143 pensyonarzy doszła do niebywałej u nas dotąd wysokości 12.758; na każdego chorego wypada 89 dni.

Co do poszczególnych chorych, to:

1	przebył		310	dni
5	przebyło	od 250 do	280	„
4	„	około	230	„
5	„	około	200	„
20	„	od 120 do	180	„
6	„	około	180	„
11	„	„	100	„
21	„	„	80	„
16	„	„	50	„
15	„	od 40 do	50	„
i 39	„	mniej niż	40	„

Zakopane w lipcu 1911.

Józefa Kuczewska, sekretarka.

ZAMKNIĘCIE RACHUNKOWE

Z przeniesienia	8
Absolwentka szkół handlowych polskich w Królestwie	1
Abituryentka gimn. polskiego w Królestwie	1
Nauczycielka	1
Uczennica kursów farmaceutycznych	1
„ szkoły handlowej w Kaliszu	1
„ „ realnej w Białymstoku	1
„ „ handlowej w Moskwie	1
„ „ handlowej morskiej w Odesie	1
„ gimnazyum rządowego w Wilnie	1
Maturzystka gimn. w Krasnoufimsku	1
„ „ w Rostowie	1
Razem	19

Ogółem z Zaboru rosyjskiego i Rosyi 28.

Z wyższych zakładów w Europie zachodniej:

Słuchaczka Akademii ekonomicznej w Wiedniu	2
„ [illegible]	1
„ Politechniki w Monachium	1
„ „ w Coethen-Anhalt	1
„ Medycyny w Lipsku	1
Razem	6

Uczeń gimnazyum w Gnieźnie . . . 1

Co do miejsc pochodzenia, to urodzonych:

W Zaborze austryackim	99	czyli	69·3%
W Zaborze rosyjskim i w Rosyi	41	„	28·7%
W Zaborze pruskim	3	„	2·0%
Razem	143		

Ilość dni przebytych przez 143 pensyonarzy doszła do niebywałej u nas dotąd wysokości 12,758; na każdego chorego wypada 89 dni.

Co do poszczególnych chorych, to:

1	przebył		330	dni
5	przebyło	od 250 do	280	„
4	„	około	250	„
5	„	około	200	„
20	„	od 120 do	180	„
8	„	około	120	„
11	„	„	100	„
21	„	„	80	„
18	„	„	50	„
15	„	od 40 do	50	„
33	„	mniej niż	40	„

Zakopane w lipcu 1911.

Józefa Kuczewska, sekretarka.

VI.

Zamknięcie rachunkowe.

Przedkładając poniżej bilans i rachunek strat i zysków, poprzedzamy to wszystko wyjaśnieniami.

Pozycye bilansu w stanie czynnym:

1) **Rachunek nieruchomości 50.000 kor.**

Ta pozycya oznacza wartość nieruchomości, nabytej na Gubałówce od p. S. Stempkowskiego.

2) **Rachunek inwestycyi 13.534 kor. 55 hal.**

Ten rachunek dotyczy dotychczasowych wkładów w obecnie budujące się pawilony na Gubałówce. Inwestycyjne roboty są w toku, w przyszłym półroczu administracyjnym będą ukończone, a w XII sprawozdaniu przedłożymy zupełne zamknięcie rachunków budowy.

3) **Rachunek ruchomości 3.012 kor.**

Jestto wartość ruchomości, jaką posiada Dom Zdrowia.

4) **Rachunek pensyonarzy 56.445 kor. 22 hal.**

Są to należności chorych za cały czas istnienia Domu Zdrowia.

5) **Rk. lokacyi i papierów wartościowych 7.353·06 kor.**

Są to książeczki oszczędnościowe w Towarz. zaliczkowem w Nowym Targu, w banku krajowym w Krakowie, rachunek pocztowej Kasy oszczędności, los Czerwonego krzyża i list zastawny propinacyjny, ofiarowany bezimiennie na stypendyum dla młodzieży krakowskiej akademickiej polskiej, rzymsko-katolickiego wyznania.

6) **Rachunek udziałów 3.020 kor.**

Są to trzy udziały w sanatoryum dra Dłuskiego i książeczka udziałowa w Tow. Zaliczkowem w Zakopanem.

7) **Rachunek osób 6.516 kor. 80 hal.**

Są to czynsze z góry opłacone i zadatek na instalacyę centralnego ogrzewania.

8) **Rachunek weksli 2.000 kor.**

W tej pozycyi wykazujemy weksel na 2.000 K., który nam dano za zaległe odsetki od zapisu p. Andrzeja Toczyłowskiego

9) **Rachunek przechodni 1.016 kor. 26 hal.**

Rachunek przechodni obejmuje zapłacone police ubezpieczeniowe, koszta przeprowadzki, które na lat trzy rozłożyliśmy i odsetki hipoteczne zapłacone za pół roku administracyjnego 1911/12 z góry.

10) **Rachunek kasy 7.207 kor. 46 hal.**

Była to gotówka w kasie w dniu 30 czerwca.

Pozycye bilansu w stanie biernym.

1) **Rk. funduszu budowy Domu Zdrowia 87.157·56 kor.**

Jest to cały fundusz budowy Domu Zdrowia z odsetkami.

2) **Rachunek długów hipotecznych 20.000 kor.**

Jest to dług hipoteczny, ciążący na nowej naszej posiadłości na Gubałówce.

3) **Rachunek osób 2.896 kor. 43 hal.**

Są to długi Towarzystwa.

4) **Rachunek weksli 200 kor.**

Jest to ostatni weksel z dawnych łat.

5) **Rachunek pensyonarzy 549 kor. 24 hal.**

Kwotę powyższą pensyonarze à conto roku administracyjnym 1911/12 zapłacili.

6) **Rachunek depozytów 1.428 kor. 03 hal.**

Ten rachunek obejmuje depozytowe sumy na stypendya, jak n. p. 200 koron na stypendyum dla młodzieży akademickiej krakowskiej, polskiej, rzymsko-katolickiego wyznania, oraz część zaległych odsetek od zapisu WP. Andrzeja Toczyłowskiego, a przeznaczonych na stypendyum.

7) **Rachunek rezerwy na pokrycie wątpliwych należytości 36.000 kor.**

Ponieważ z góry przewidujemy, że zaległości naszych pensyonarzy w kwocie 56.445 kor. 22 hal. nie są pewnym naszym majątkiem, przeto, przypuszczając ewentualne straty, odpisaliśmy 36.000 kor. na rezerwę.

8) **Rachunek funduszu żelaznego 173 kor. 36 hal.**

Pierwszy raz Towarzystwo wykazuje fundusz żelazny. Mały on jest, ale miejmy nadzieję, że lata następne będą otyle szczęśliwsze, iż wzrastać on będzie.

9) **Fundusz obrotowy wynosi 1.635 kor. 63 hal.**

Fundusz ten właściwie jest czystym majątkiem Towarzystwa.

10) **Zysk 65 kor. 10 hal.**

Niestety zysk wynosi tylko 65 kor. 10 hal.

Co do rachunku strat i zysków, to w rachunku strat uważamy za potrzebne wyjaśnić pozycyę 5 i 6.

5) **Rachunek dotacyi na rezerwę 2.000 kor.**

Tyle w tym roku odpisaliśmy na ewentualną stratę na naszych dłużnikach.

6) **Rachunek legatów 1.000 kor.**

Pierwotnie 1.000 koron (udział w Sanatoryum dra Dłuskiego) było zapisane na rachunek datków jednorazowych, na skutek żądania ofiarodawcy przepisaliśmy to na rachunek budowy Domu Zdrowia.

Bilans dnia 30 czerwca 1911 r.

Stan czynny.

Pozycya	Wyszczególnienie	K	h	K	h
1	Rk nieruchomości	50000	—		
2	„ inwestycyi	13534	55		
3	„ ruchomości	3012	—		
4	„ pensyonarzy	56445	22		
5	„ lokacyi i papierów wartośc.	7353	06		
6	„ udziałów	3020	—		
7	„ osób	6516	80		
8	„ weksli	2000	—		
9	„ przechodni	1016	26		
10	„ kasy	7207	46	150105	35
				150105	35

Stan bierny.

Pozycya	Wyszczególnienie	K	h	K	h
1	Rk funduszu budowy Domu Zdrowia	87157	56		
2	„ długi hipoteczne	20000	—		
3	„ osób	2896	43		
4	„ weksli	200	—		
5	„ pensyonarzy	549	24		
6	„ depozytów	1428	03		
7	„ rezerwy na pokrycie wątpliwych należytości . . .	36000	—		
8	„ funduszu żelaznego . . .	173	36	148404	62
9	„ funduszu obrotowego . .	1635	63		
10	Zysk w r. 1910/911	65	10	1700	73
				150105	35

Dr. Józef Żychoń
prezes.

Elżbieta Trenklerówna
skarbniczka.

Józefa Kuczewska
sekretarka.

Członkowie Rady Nadzorczej: *Dr. Edmund Brzeziński, Dr. Bronisława Dłuska, Tadeusz Korniłowicz.*

Straty. Rachunek strat i zysków za czas od 1 lipca 1910 r. do 1 lipca 1911 r. Zyski.

Pozycya	Wyszczególnienie	K	h	K	h
1	**Rk utrzymania Domu Zdrowia**				
	a) żywienie . . . 37.509·55				
	b) czynsz . . . 2.326·—				
	c) opał . . . 2.420·75				
	d) światło . . . 441·57				
	e) pranie . . . 378·38				
	f) leczenie i leki . 2.057·77				
	g) kąpiele . . . 214·80				
	h) czyszczenie i dezynfekcya . . 1.148·64				
	i) administr. Domu Zdrowia . 5.811·78				
	j) konserwacya budynków . . . 343·27				
	k) konserwacya ruchomości . . 183·30				
	l) utrzymanie konia 56·20	52892	01		
	Rk. administracyi Towarzystwa	3487	37		
2	„ **odsetków**	1153	89		
3	„ **ruchomości odpis 60%** . .	4517	2		
4	„ **dotacyi na rezerwę** . . .	2000	—		
5	„ **legatów**	1000	—	65050	29
6	**Zysk**			65	10
7					
				65115	39

Pozycya	Wyszczególnienie	K	h	K	h
1	**Rk opłat pensyonarzy** . . .	42611	72		
2	„ **wpisowego**	89	—		
3	„ **wkładek członków zwyczajnych**	2220	29		
4	„ **wkładek członków wspierających**	3010	79		
5	„ **wkładek członków założycieli** .	3255	11		
6	„ **subwencyi**	2966	22		
7	„ **datków jednorazowych** . .	9336	38		
8	„ **przedsiębiorstwa Towarzystwa**	1625	34		
9	„ **pensyonarzy odpis** . . .	—	54	65115	39
				65115	39

Dr. Józef Żychoń
prezes.

Elżbieta Trenklerówna
skarbniczka.

Józefa Kuczewska
sekretarka.

Członkowie Rady Nadzorczej: *Dr. Edmund Brzeziński, Dr. Bronisława Dłuska, Tadeusz Korniłowicz.*

Rachunek funduszu budowy Domu Zdrowia.

Bilans wykazuje, że fundusz budowy Domu Zdrowia wynosi wraz z odsetkami **87.157 K 56 h.**

Nazwiska ofiarodawców,

które będą stale drukowane, są dotąd następujące:

		Koron
1.	Zapis ś. p. Tadeusza Bergera . . .	8.000·—
2.	Zapis ś. p. Zygmunta Gnatowskiego .	10.045·—
3.	Fundusz imienia zmarłego Zygmunta Drozdowicza	1.156·49
4.	Dar Dra Aleksandra Januszkowskiego	1.854·64
5.	Dar Andrzeja Toczyłowskiego . . .	3.000·—
6.	„ „ „ . . .	25.000·—
7.	Fundusz im. ś. p. Barbary z Rudzkich Wiskonttowej	2.226.46
8.	Dr Alfred Sokołowski z Warszawy .	1.000·—
9.	Fundusz ś. p. Lucyana i Jadwigi Fabrycych	2.540·—
10.	Bezimiennie, doręczone przez p. Elżbietę Trenklerównę	10.000·—
11.	Profesor Dr Odo Bujwid	1.500·—
12.	Inne ofiary wynoszą wraz z odsetkami	20.834·97
		87.157·56

Sprawozdanie Rady Nadzorczej.

Rada Nadzorcza Towarz. Domu Zdrowia „Pomoc Bratnia“ w Zakopanem, po przejrzeniu w d. 29 lipca br. ksiąg, rachunków i stanu kasy Towarzystwa, znalazła wszystko we wzorowym porządku.

Podnieść należy z wielkiem uznaniem, ogromnie doniosłą dla instytucyi a żmudną pracę buchalteryjną rzeczoznawców, pp. Litwinowicza, Ługowskiego i Maciejowskiego, którzy bezinteresownie przeprowadzili wyeliminowanie z ksiąg rachunkowych Towarzystwa od początku jego istnienia funduszu budowy Domu Zdrowia.

Zakupno, za wyjątkowo nizką cenę, obszernego terytoryum z piękną willą, w idealnej, z punktu widzenia leczniczego, okolicy, uważa Rada Nadzorcza za przełomową chwilę w rozwoju całego Towarzystwa. Miejsce nadaje się znakomicie pod budowę wielkiego sanatoryum, a zakupione budynki — po odpowiedniej przeróbce, wybudowaniu pawilonu gospodarczego, przerobieniu oddzielnego domu dla pacyentek oraz po zaprowadzeniu wodociągów, klozetów, kanalizacyi, centralnego ogrzewania, łazienek, telefonu i t. p. — dadzą już w tym roku pomieszczenie daleko odpowiedniejsze pod względem hygieny i wygody, niż dotychczasowe, dla mniej więcej 50 osób.

Wzrost kosztu utrzymania — wprawdzie nieznaczny — pojedyńczego pacyenta w roku sprawozdawczym, Rada Nadzorcza uważa za zjawisko usprawiedliwione ze względu na podniesienie się kosztów gospodarczych, powszechną drożyznę, przeprowadzkę i na zaliczenie asekuracyi do kosztów utrzymania.

Rada Nadzorcza usprawiedliwia również i uważa za celowe zaciągnięcie w roku sprawozdawczym przez Zarząd pożyczek i zobowiązań na pokrycie potrzebnych inwestycyi, i wyraża przekonanie, oparte na dowodach, że samopomoc młodzieży i ofiarność społeczeństwa wzrastać będą i nadal w miarę rozwoju i doskonalenia się instytucyi.

Rada Nadzorcza stawia zatem na Zjazd delegatów wniosek, o udzielenie absolutoryum Zarządowi.

Ze swojej strony Rada Nadzorcza uważa za obowiązek wyrazić publiczne podziękowanie pp. Doktorostwu Kuczewskim za ich niezmordowaną i pełną kompetencyi działalność dla dobra instytucyi, wśród wyjątkowo w tym okresie trudnych warunków.

Zakopane, dnia 1 sierpnia 1911 r.

Dr Edmund Brzeziński. *Dr Bronisława Dłuska.*
Tadeusz Korniłowicz.

Wykaz wpisowego i wkładek członków w roku adm. 1910/11.

Wpisowe:

	Kor.
WP. Paweł Gniewek	1·—
„ Stanisław Gronek	1·—
Grupa Krakowska	84·—
WP. Maryan Łomnicki	1·—
„ Roman Łoziński	1·—
„ Michał Peter	1·—
Razem	89·—

Wykaz wkładek członków zwyczajnych:

		Kor.
1.	Grupa Alumnów Akad. Duchow. w Petersburgu	50·20
2.	„ Karlsruheńska	117·54
3.	„ Krakowska	456·05
4.	„ Leodyjska Filarecka	47·39
5.	„ Lwowska Medycka	119·—
6.	„ „ Uniwersytecka	83·47
7.	„ Kijowska	304·29
8.	„ Petersburska	245·—
9.	„ Technicka we Lwowie	763·85
	Do przeniesienia	2186·79

		Kor.
	Z przeniesienia	2186·79
10.	WP. Paweł Gniewek	2·—
11.	„ Stanisław Gronek	2·—
12.	„ Maryan Łomnicki	2·—
13.	„ Roman Łoziński	2·—
14.	„ Bolesław Kuncewicz	4·—
15.	„ Wanda Kronbergowa	2·—
16.	„ Michał Peter	3·—
17.	„ Jerzy Ruszkowki	2·—
18.	„ Jan Szewczyk	2·50
19.	„ Salomea Silberholc	2·—
20.	„ Franciszek Trzeciak	10·—
	Razem	2.220·29

Wykaz wkładek członków wspierających za rok adm. 1910/11:

		Kor.
1.	WP. Bachrach Feliks	29·96
2.	„ Bełza Stanisław Mec.	20·—
3.	„ Berkan Władysław	20·—
4.	„ Biechońska Jadwiga	20·—
5.	„ Biernaccy Doktorostwo	20·20
6.	„ Bogdański Józef	60·—
7.	„ Bujalski Dr. Wład.	20·20
8.	„ Burzyński Piotr	20·—
9.	„ Chamcowa Helena	25·—
10.	„ Chełchowski Dr. Kazimierz	75·—
11.	„ Czekanowski Stan.	20·32
	Do przeniesienia	330·68

		Kor.
	Z przeniesienia	330·68
12.	WP. Czernecki Docent Dr.	20·—
13.	„ Derewojed Stanisław	20·—
14.	„ Dietz Stanisława	5·—
15.	„ Dr. Dłuska Bron.	20·—
16.	„ Dr Dłuski Kazimierz	20·—
17.	„ Esman Walentyna	20·—
18.	„ Dr Flatau Edward	20·32
19.	„ Franaszek Aniela	20·—
20.	„ Prof. Fiedler Tadeusz	40·—
21.	„ Fruchtmanowa Bolesł.	20·—
	Do przeniesienia	536·—

		Kor.
	Z przeniesienia	536·—
22.	WP. Glass Alina	40·—
23.	„ Asystent Dr Gröbel Em.	20·—
24.	„ Prof. Dr Halban	20·—
25.	„ Hanicka Marya	20·—
26.	„ Hanicki Feliks	20·—
27.	„ Dr Handelsman Bron.	20·44
28.	„ Prof. Dr Herman	20·—
29.	„ Docent Dr Hornowski	20·—
30.	„ Janowska Kazimiera	20·—
31.	„ Jakobson Stefan	20·32
32.	„ Jankowski Czesław	20·—
33.	„ Dr Jedlička	20·—
34.	„ Jelska Klara	20·—
35.	„ Prof. Dr Jurasz	20·—
36.	„ Dr Kaufman Miecz.	20·44
37.	„ Komendziński Józef	20·—
38.	„ Prof. Dr Kośmiński	20·—
39.	„ Kohan Leon	20·—
40.	„ Korniłowicz Rafał	40·—
41.	„ Prof. Dr Kucera	20·—
42.	„ Kuczewska Józefa	20·—
43.	„ Kulwieć Karol	20·50
44.	„ Kuszel Wacławowstwo	20·20
45.	„ Lewandowska Oktawia	40.—
46.	„ Litwinowiczowa L.	20·—
47.	„ Litwinowicz Aleks.	20·—
48.	„ Ługowski Michał	20·—
49.	„ Łusakowska Janina	20·—
50.	„ Dr Marenicz St.	20·—
51.	„ Dr. Marenicz A.	20·—
52.	„ Mazaraki Zofia	20·—
53.	„ Mergel Marya	20·—
54.	„ Poseł Merunowicz T.	40·—
55.	„ Mierzejewska Marya	20·—
56.	„ Prof. Dr Mikułowski-Gomowski	20·—
57.	„ Mogilnicka Eliza	20·—
58.	„ Niemyska Barbara	20·—
59.	„ Niemyski Leon	20·—
60.	„ Niewiadomski Jan	20·—
61.	„ Nikorowiczowa Emer.	20·—
62.	„ Nikorowiczowa Ant.	20·—
63.	„ Nikorowicz Konrad	20·—
64.	„ Olecka Helena	20·—
65.	„ Orsetti Marya	20·—
66.	„ Docent Dr Ostrowski	20·—
	Do przeniesienia	1517·90

		Kor.
	Z przeniesienia	1517·90
67.	WP. Oziembłowska Marya	20·50
68.	„ Palmi Jan	20·—
69.	„ Pączkiewicz	40·35
70.	„ Dr. Pogonowska M.	20·—
71.	„ Połoniecki Bernard	20·—
72.	„ Prof. Dr Popielski	20·—
73.	„ Poznańska Zaneta	100·—
74.	JE. Biskup przemyski Józef Sebastyan Pelczar	20·—
75.	WP. Pfejfrowa Julia	30·—
76.	„ Prószyńska Marya	20·44
77.	„ Przewalski Szymon	20·—
78.	„ Prof. Dr Raczyński	20·—
79.	„ Prof. Dr Raciborski	20·—
80.	„ Regelmanowa Helena	30·—
81.	„ Prof. Rostafiński J.	20·—
82.	„ Radca Dworu Prof. Dr. Rydygier L.	20·—
83.	„ Rumiński Aleksand.	20·—
84.	„ Silberstein Józef	20·—
85.	„ Sobańska Hr. Marya	25·40
86.	„ Słowika J. F. wdowa	20·—
87.	„ Stokowski Stefan	20·24
88.	„ Stypułkowska Jadw.	20·—
89.	„ Szpotański Stan.	20·—
90.	„ Świeprawski Wład.	20·—
91.	„ Trenklerowa Matylda	20·—
92.	„ Trenklerówna Elżb.	20·—
93.	„ Trenkler Teodor †	20·—
94.	„ Dyrektor Tomicki J.	20·—
95.	„ Prof. Dr. Ks. Trzeciak St.	20·12
96.	„ Wirszyłło Ignacy	20·—
97.	„ Dr. Wieser	20·—
98.	„ Prof. Dr Witkowski Augustyn	20·—
99.	„ Prof. Dr. Zalewski	20·—
100.	„ Dr. Żychoń Józef	20·—
	Stowarzyszenia akademickie:	
101.	Akademickie Koło Przyrodników Wszechn. Lw.	20·—
102.	Br. Pomoc Medyków U. J.	20·—
103.	Bratnia Pomoc w Genewie	19·04
104.	Bratnia Pomoc słuch. Politechniki Lwowskiej	20·—
	Do przeniesienia	2403·99

	Kor.
Z przeniesienia	2403·99
105. Biblioteka Medyków w Krakowie	20·—
106. Biblioteka słuch. medycyny we Lwowie	20·—
107. Biblioteka słuch. praw U. J.	20·—
108. Kasa Pomocy Bratniej im. J. Słowackiego w Coethen Anhalt	20·—
109. Koło Przyrodników UUJ.	20·—
110. Korporacya „Veletia" w Rydze	50·79
111. Polska Kasa Wzajemnej Pomocy w Dorpacie	20·30
112. Pomoc Bratnia stow. stud. polaków Politechniki Kijowskiej	50·—
113. Stow. „Polonia" w Dorpacie	25·40
114. Tow. Wzajem. Pomocy uczniów Wyższej Szkoły Lasowej we Lwowie	44·—
Do przeniesienia	2694·48

	Kor.
Z przeniesienia	2694·48
115. Wzajemna Pomoc słuch. Politechniki Lwowskiej	20·—
116. „Zjednoczenie"	20·—
Zakłady naukowe:	
117. Grono profesorów gimn. w Bochni	100·—
118· Grono nauczyciel. szkoły realnej w Jarosławiu	20·—
119. Grono nauczyciel. gimn. V. w Krakowie	20·—
120. Dyrekcya gimn. VII. we Lwowie	20·—
121. Dyrekcya gimn. w Mielcu	20·—
122. Grono nauczyciel. gimn. w Sanoku	56·31
123. Jasielskie Koło T-wa Szkół Wyższych	20·—
126. Stowarzyszenie spożywcze w Sandomierzu	20·—
Razem	3.010·79

Wykaz wkładek członków założycieli w r. adm. 1910/11.

	Kor.
1. WP. Anna de Bierguelle	253·30
2. „ Antonina Dziewulska	200·—
3. „ Eugenia Grzybowska	200·—
4. „ Marya Jarnuszkiewiczowa	200·—
5. „ J. I. Komedziński	200·—
6. „ Mecenas St. Libicki	200·—
7. „ Janina i Bronisława Morgentaler	200·—
8. „ Leonida Małachowska	200·—
9. „ Helena Paderewska	200·—
10. „ Wacław Popiel z Kołoniowa	201·—
Do przeniesienia	2054·30

	Kor.
Z przeniesienia	2054·30
11. WP. Aniela Rothert	200·—
12. „ Olga i Władysław Rothertowie	200·—
13. „ Książe Roman Sanguszko	200·—
14. „ Kazimierz Schiele	200·—
15. „ Doktorostwo Władysławostwo Wiskontt z Kostromy	200·81
16. „ Rejent Józef Zborowski	200.—
Razem	3.255·11

Wykaz datków jednorazowych w r. adm. 1910/11.

	Kor.
WP. Dr. Bronisława Dłuska nieprzyjęte honoraryum	40·—
WP. Dr. Kazimierz Dłuski nieprzyjęte honorar. od WP. Hanickiej	20·—
WP. Dr. K. Dłuski przez p. Stilla	10·—
WP. Ludwigowa z loteryi w Sanatoryum	52·—
WP. Pacyenci Sanatoryum Dra K. Dłuskiego datki mies.	1288·05
WP. Pacyenci Sanatoryum z przedstawień	185·60
WP. Dr. J. Żychoń nieprzyjęte honoraryum JWP. Hrabiny Tyszkiewiczowej	20·—
WP. H. Breslauer zebrane na fortepian	8·—
Przez administracyę „Czasu“	15·—
Przez WP. F. K. Gilewskiego grono przyjaciół i znajomych ś. p. Z. Romańskiego asystenta stacyi doświadcz. chemji roln. w Dublanach	64·—
Przez „Kuryer Warszawski“	215·79
Ze skarbonki w „Lilianie“ otwartej w obecności sekretarki Tow. pp. Melnyka i Łusakowskiego	12·70
Ze skarbonki L. 10 z kancelaryi Tow. otwartej w obecności sekretarki Tow. pp. Melnyka i Łusakowskiego	42·79
WP. Wanda Syroczyńska	10·—
„ Wolibner	2·—
„ X.	5·—
„ Dr. Roman Sichrawa adwokat w Nowym Sączu nieprzyjęte honoraryum	39·73
WP. Chybiński	1·27
Ze skarbonki od W. Kucharskiego z Krakowa otworzonej w obecności sekretarki Twa pp. Mazurka i Winnickiego	39·24
WP. Ada Kosmowska	15·—
Do przeniesienia	2086·17

	Kor.
Z przeniesienia	2086·17
WP. Wanda Rundo	10·—
„ Oktawia Lewandowska	78·39
„ X. J.	10·—
Przez WP. T. Korniłowicza z zapisu ś. p. Roberta Wolfa udział Sanatoryum Dra Dłuskiego	1000·—
WP. Julia Przystojecka 50% od sprzedaży 2 książek Sabourin'a	3·—
WP. Aleksandra z Bochdanów Parczewska zwrot połowy należytości za stempel	4·—
WP. Andrzej Romanyszyn	9·90
„ Michał Bigos	6·36
Z rku A. Indyka	2·62
Z rku St. Kałkowskiego	24·—
Z rku Z. Burzyńskiego	—·54
Z rku Wł. Konowalec	2·—
Lwowska Uniwers. Grupa	17·80
Ze skarbonki w „Podlasiu“ otworzonej w obecności p. Zwick i sekretarki Tow.	20·09
Wygrane w karty	2·—
Ze skarbonki od Dra Kraszewskiego, otworzonej w obecności p. Michalika i sekretarki Tow.	29·01
Zebrane w administr. „Czasu“	54·—
WP. Marya Dworska	12·—
„ Mecenas Bagieński	5·—
Przez WP. Dra B. Handelsmana:	
WP. Edmund Bogdanowicz	2·50
„ Chodkiewiczowa	2·50
„ Domańska	2·50
„ Domaszewska	2·50
„ Gwarecka	2·50
„ Hofman	2·50
„ Matuszewiczowa	2·50
„ Miedwiediewa	2·50
„ Radziejowski	2·50
„ Rogalska	1·25
„ Wróblewski	2·50
„ Zyznowska	2·50
Do przeniesienia	3405·63

	Kor.
Z przeniesienia	3405·63
WP. G.	1·25
„ M. P.	1·25
„ Laska	5·—
„ Dr Malewski	5·—
„ Czekański	7·65
„ Grabiński	7·65
„ Kamieniecka	7·65
„ Wretowski	7·65
„ Zofia Jarzębska z Łodzi	7·65
„ Komorowska	12·75
„ X. I.	12·75
WP. Marya Sakowicz dla uczczenia pamięci ś. p. Anny Sakowicz	100·—
WP. Dyakowski	2·—
„ Procner	3·—
WP. Prof. Dr J. Rostafiński nieprzyjęte przez Dra Żychonia honoraryum	40·—
WP. Piotr Burzyński	—·84
Bezimiennie	2·—
Ze skarbonki l. 26 otworzonej w obecności pp. Kornreicha, Lipskiego i sekretarki Towarzystwa	2·60
Ze skarbonki w bibliotece Domu Zdrowia, otworzonej w obecności pp. Kornreicha, Lipskiego i sekretarki Tow.	4·88
N. N.	—·84
Ze skarbonki w „Nieczui“, otworzonej w obecności sekretarki Tow. i p. Sikory	2·38
WP. Wacław Kryński	1·—
„ Franciszek Herschdörfer	2·—
„ Delegaci Zjazdu za obiad	10·—
„ Dr Erbrich za sprawozd.	50·42
WP. Wincenty Brzewnicki dopłata do rzeczywistego kosztu utrzymania w Domu Zdrowia	20·—
Zebrane w Sanatoryum Dra Hawranka	152·—
WP. Mecenas Adolf Suligowski zamiast dywidendy za rok ubiegły od udziału sanatoryum L. 205	40·—
Do przeniesienia	3915·84

	Kor.
Z przeniesienia	3915·84
Zebrane przez WP. Mergel (na fortepian)	10·—
WP. Pirożyński	5·74
„ Głębocki	2·—
Przez WP. Leona Kryńskiego z Kalisza za sprzedane bilety do kinematografu „Miraż“	263·75
Z wieczorku w Krośnie, staraniem młodz. akadem. przez M. Szlast. pr.	21·40
WP. Marya Russocka	15·15
WP. Dr Alfred Sokołowski zwrot kosztów stempla i porto za cesyę udziałów Dra A. Sokołowskiego i Mecenasa Suligowskiego	9·45
Z willi „Liliany“	20·—
Przez p. Jachnę X. X.	10·—
WP. Wincenty Szymborski	20·—
„ Stanisławowa Pfeiffer	20·—
„ S. Schneidscher	1·—
Z polecenia WP. Z. Chojeckiego z kasy Sanatoryum dla chorych piersiowych pod kier. Dra Dłuskiego dywidenda od udziału tegoż Sanatoryum	40·—
WP. J. Kajfasz	—·24
„ Michalina Wójcicka z Warszawy	2·—
Ze skarbonki w „Jerzewie“, otworzonej w obecności Dra Wilczyńskiego, p. Wirszyłły i sekretarki Tow.	20·59
WP. Mecenas A. Zembaty	2·50
WP. Mecenas A. Zembaty, nie przyjęte honoraryum przez Dra Kraszewskiego	20·—
WP. Anna Niezabitowska	100·—
WP. Oktawia Lewandowska dla uczczenia dziesięciolecia Twa Domu Zdrowia	30·—
WP. Kazimiera Janowska dla uczczenia pamięci ś. p. Włodzimierza Janowskiego	20·—
WP. Ks. K. Kaszelewski	10·—
„ Ks. Antoni Weiss	10·—
Do przeniesienia	4569·66

	Kor.
Z przeniesienia	4569·66
WP. Drowa B. Żychoniowa	5·—
Zebrane przez WP. Stefanię Winnicką (na fortepian)	5·—
Ze skarbonki w willi „Ukraina“, otworzonej w obecności pp. Świdówien i Dra A. Kuczewskiego	45·54
Ze skarbonki w willi „Podlasie“, otworzonej w obecności p. Zwick i Dra A. Kuczewskiego	23·97
WP. Schramm	20·—
Ze skarbonki w „Piotrkowiance“, otworzonej w obecności sekretarki Tow. i p. Ruszkowskiego	10·04
Za pośredn. prof. J. Szufy grono nauczycieli gimn. w Sanoku z listy L. XXVI	13·57
WP. Laura Wais	—·02
WP. Doktorowa Edwardowa Korniłowiczowa dla uczczenia pamięci męża ś. p. Dra Edwarda Korniłowicza w pierwszą rocznicę śmierci udział w Sanatoryum Dra Dłuskiego L. 217	1000·—
Ze skarbonki w „Szałasie“, otworzonej w obecności sekretarki Tow. i p. Z. Burzyńskiego	18·13
WP. Bernard Efrusji przez p. Glikson	5·08
WP. Lunia Czerniecka	2·—
„ D. Rosenblum	20·—
„ Halina Breslauer (na fortepian)	10·—
Ze skarbonki w willi „Janina“, otworzonej w obecności p. Surowieckiej i sekretarza Tow.	7·79
Ze skarbonki w „Wiośnie“, otworzonej w obecności pp. Grabowskiej, Rzewuskiego Gliwińskiego i sekretarki Tow.	26·06
Do przeniesienia	5781·86

	Kor.
Z przeniesienia	5781·86
Bezimiennie	20·—
Ze skarbonki WP. Zejdler otworzonej w obecności p. Karczewskiej i Dra A. Kuczewskiego	6·12
WP. Dr. B. Kawiński, nieprzyjęte przez Dra Żychonia	20·—
WP. Dr Adolf Lilien, złożone przez firmę Ks. Thurn- i Taxis we Wiedniu i Młyn Marya Helena we Lwowie na koszta sądu polubownego	150·—
WP. N. N.	10.—
Ze skarbonki w „Jerzewie“, otworzonej w obecności p. Włyńskiej i p. Jelskiej, p. Gawrona i sekretarki Tow.	30·45
WP. Kazimierz Mancewicz	7·56
Ze skarbonki w „Lilianie“, otworzonej w obecności p. Szpunara, Dra A. Kuczewskiego	—·62
Z listy L. XXXIV WP. M. Dobrowolskiej	20·16
WP. Ksawera Tabeau	20·—
Przez WP. Stanisława Zakrzewskiego zebrane w zakładzie Dra A. Chramca zamiast wieńca dla ś. p. Talapki	40·—
WP. Były Kuracyusz	20·—
WP. Henneberg Szarska	2·—
„ L. Rostkowski z puszki l. 17 p. Żółtowskiego w Płocku	4·13
„ Dr. Grabowski z Charbina	15·18
Ze skarbonki w „Sariuszu“, otworzonej w obecności p. A. Rumińskiego, Łusakowskiego i sekretarki Tow.	21·06
Biblioteka słuchaczy prawa Uniw. Jagiel.	10·—
WP. Józef Beck	10·—
„ Adela Małuja	25·—
„ Stanisław Derewojed	25·—
Do przeniesienia	6239·14

	Kor.
Z przeniesienia	6239·14
WP. Berta Jerominowa	20·—
Z listy l. 46 WP. Kazimiery Janowskiej	302·88
WP. Marya Procner	3·—
„ T. S. E. T. zwrócona składka	10·—
„ Goście z pensyonatu „Zawrat“	8·—
„ Witold Lepszy część dochodu z balu akademickiego urządzonego 14/I br.	51·40
„ Marya Brydańska zebrane w pensyonacie	20·—
„ Paweł Gniewek zwrot portorya	2·—
„ Felicya Bisikowiczowa	4·—
Ze skarbonki w „Turni“, otworzonej w obecności p. Karczewskiej i sekr. Tow.	36·10
Ze skarbonki od WP. Dra Czaplickiego, otworzonej w obecności p. W. Konowalcówny i sekretarki Tow.	49·38
Ze skarbonki od WP. Dra Żychonia, otworzonej w obecności p. Konowalcówny i sekretarki Tow.	46·40
WP. Mieczysław Koppenfeld	6·60
Ze skarbonki w „Podlasiu“ otworzonej w obecności p. Drzewieckiej, Dr. Landaua i sekretarki Tow.	28·58
Ze skarbonki od WP. Świeprawskiego, otworzonej w obecności p. Lipskiego i sekr. Tow.	4·55
WP. Stanisław Dorożyński	20·—
„ Kamieński z Warszawy	10·—
„ Tea Zarska	2·—
Ze skarbonki w „Janinie“, otworzonej w obecności p. Ciszewskiej, p. Rupiewiczówny i sekretarki Tow.	6·25
WP. Marya Kuczycka	8·60
„ X. z Zawiercia nieprzyjęte przez Dra Kraszewskiego	100·96
Do przeniesienia	6979·84

	Kor.
Z przeniesienia	6979·84
Administracya Tygodnika ziemi Sanockiej od WP. Fel. Faliszewskiego	10·—
WP. Borzęcka i Breslauerówna zebrane na fortepian	14·—
Część dochodu z „Rautu“, urządzonego przez Czytelnię Akademicką w Podgórzu	25·—
WP. Jadwiga Handkówna	5·—
„ Dr. Kawiński	10·—
Redakcya „Głosu Rzeszowskiego“, czysty dochód z balu akademickiego	263·—
WP. Ala Rumińska za sprzedane własnoręczne malowidło	50·—
„ Janina Suchorzewska	10·—
„ Edward Gacki	4·—
Ze skarbonki od WP. Surowieckiej, otworzonej w obecności pp. Surowieckiej, Piotrowskiej, Wolasińskiej i sekretarki Tow.	10·—
WP. Helena Mazarakówna	18·50
Bezimiennie z Chorzelowa	4·—
Ze skarbonki w „Szałasie“, otworzonej w obecności p. Prowans i Dra A. Kuczewskiego	43·39
Pensyonat „Dawna Piotrkowianka“, sporne przy kartach	5·—
Ze skarbonki w „Jerzewie“, otworzonej w obecności WP. Włyńskiej, Dr. A. Kuczewskiego i Winnickiego	38·20
WP. Dr. Koralkiewiczowa	50·—
Z listy l. 38 Józefa Gałęzowskiego	19·04
WP. Goście pensyonatu „Szałas“ na fortepian	44·—
JWP. Poseł Teofil Merunowicz	40·—
Ze skarbonki w „Podlasiu“	40·02
WP. Goście z willi „Zagórze“, jako umówiona kara	5·02
Do przeniesienia	7688·01

	Kor.
Z przeniesienia	7688·01
Od chorego Stefcia L.	5·—
Z dwu skarbonek z willi „Sarjusz“, otworzonych w obecności WP. A. Rumińskiego i Wł. Łusakowskiego	49·37
WP. Helena Regelmanowa na „jajko wielkanocne“	100·—
WP. Witold Lepszy z balu akademickiego w Sanoku	50·—
WP. B. Baraniecka	176·54
Ze skarbonki w „Wiośnie“, otworzonej w obecności pp. Grabowskiej, Trawińskiej, Beauram i sekretarki Towarzystwa	42·77
Zamiast wieńca na trumnę ś. p. Warenicy, koledzy przez	
Do przeniesienia	8111·69

	Kor.
Z przeniesienia	8111·69
administracyę „Słowa Polskiego“	60·—
WP. Wolibner	2·—
„ St. Korczyński za dwudniowe opóźnienie	2·—
„ Dr. A. Kuczewski nieprzyjęte honoraryum od WP. Kruszewskiej	30·—
„ Regelman	5·—
„ Ks. J. Masny	10·—
„ M. Wiliński za jednodniowe spóźnienie	1·—
Hrabia Wł. Zamoyski	1075·—
Ze skarbonki l. 10 z kancelaryi Tow. otworzonej w obecności pp. Kornreicha, Lipskiego i sekretarki Tow.	39·69
Razem . .	9336·38

Projekt preliminarza budżetowego na rok adm. 1911/12.

Pozycya	Wyszczególnienie	K	h
1	Rk opłat pensyonarzy	44.000	—
2	Rk wpisowego	50	—
3	Rk wkładek czł. zwyczajnych	2.000	—
4	Rk „ czł. wspierających	2.500	—
5	Rk „ czł. założycieli	1.000	—
6	Rk subwencyi	2.500	—
7	Rk datków jednorazowych	5.000	—
8	Rk przedsiębiorstw	4.000	—
9	Rk dochodów nieprzewidzianych . . .	650	—
		61.700	—

Pozycya	Wyszczególnienie	K	h
1	Rk utrzymania Domu Zdrowia	50.000	—
2	Rk przedst. i adm. Tow.	2.000	—
3	Rk odsetków	1.200	—
4	Rk inwentarza	3.000	—
5	Rk wierzycieli	500	—
6	Amortyzacya	5.000	—
		61.700	

Dr. Józef Żychoń
Prezes Tow.

Elżbieta Trenklerówna
Skarbniczka Tow.

Józefa Kuczewska
Sekretarka Tow.

Członkowie Rady Nadzorczej:

Dr. Edmund Brzeziński *Dr. Bronisława Dłuska* *Tadeusz Korniłowicz*

VII.

Sprawozdania Grup.

W bieżącym roku administracyjnym Grupy wydatniej niż kiedykolwiek pracowały. Z radością również zaznaczamy, że powstały Grupy nowe: Lwów dał nam dwie nowe Grupy: Uniwersytecka lwowska, która powstała dzięki staraniom Członków stowarzyszenia „Życie" i druga „Lwowska Grupa medyków" przy Bibliotece słuchaczów medycyny wszechnicy lwowskiej. Nadto w Kijowie powstała nowa Grupa kijowska i Grupa w Zurychu dzięki staraniom Towarz. młodzieży postępowej polskiej. W Pradze organizuje się też Grupa nasza.

---

a) **Grupa Alumnów Duchownej Akademii w Petersburgu** nadesłała 50 kor. 20 hal. Członków 25.

b) Grupa Karlsruheńska.

Grupa Karlsruheńska Domu Zdrowia Bratniej Pomocy Zakopiańskiej liczyła w roku bieżącym członków 52 (ubyło 12, przybyło 7). Grupa nasza liczebnie zmniejszyła się, jest to następstwem stałego faktu, że do Karlsruhe na studya młodzieży polskiej przybywa coraz mniej; przyczyna zjawiska tego leży w ograniczeniach, stosowanych ze strony władz politechnicznych, względem cudzoziemców.

Natomiast ogólne zainteresowanie się sprawami Domu Zdrowia wśród kolegów znacznie wzrosło; echa ze Zjazdu Jubileuszowego, przywiezione przez naszego przedstawiciela, w niemałym ku temu przyczyniły się stopniu. Roczne zebranie Grupy naszej śle Szanownemu Zarządowi Towarzystwa gorące słowa podziwu za jego pełną zaparcia się, a tak ogromnie owocną pracę.

Do grupy należy około 90 proc. członków kolonii polskiej w Karlsruhe.

Sprawozdanie kasowe za rok 1910/11.

Winien.			Ma.		
Saldo na 10 lipca 1910	Mk.	12·90	Wysłano do Zarządu Gł.	Mk.	220·—
Wpisowe członków .	„	10·—	Wydatki buchalteryjne	„	2·30
Składki bieżące . . .	„	110·35	Koszta pocztowe . . .	„	2·20
Dawne zaległości . .	„	42·15	Saldo 10 lipca 1911 r. .	„	22·—
Nadzwyczajne . . .	„	71·10			
	Mk.	246·50		Mk.	246·50

Czesław Knoff. *St. Müller.*

c) Sprawozdanie Grupy krakowskiej za rok 1910/11.

Mimo wstrząśnień, które dotknęły ogół akademickiej młodzieży, Grupa krakowska kroczyła w roku sprawozdawczym po drodze wskazanej jej przez lata ubiegłe. Budżet powiększyliśmy nieco, suma opłat wniesionych za leczących się kolegów wzrosła o 350 kor. 98 hal., administracya Grupy stała się oszczędniejszą, uzyskaliśmy kilku nowych członków wspierających, przyszliśmy z nieco większą niż w roku ubiegłym pomocą Zarządowi głównemu przesyłając prócz wyszczególnionych w sprawozdaniu kasowem 236 kor. 49 hal., nadto kwotę 1000 koron na budowę Domu Zdrowia, nie wliczoną do sprawozdania kasowego, dla uniknięcia sztucznego powiększenia budżetu. To są nasze plusy. Są one jednak minimalne wobec potrzeb z jakiemi spotykaliśmy się, a zaspokojenie których spada na przyszły zarząd. Dość powiedzieć, że dług nasz względem Zarządu głównego, za polecanych kolegów dosięgnął 1604 kor. 64 hal. W znacznej części kwotę tę będzie można spłacić jeszcze przed wakacyami ze źródeł pewnych, których jednak nie mogliśmy uwzględnić w sprawozdaniu kasowem wobec tego, że odnośne kwoty nie wpłynęły przed zamknięciem ksiąg. W pierwszym rzędzie należy tu wspomnieć o dniu gruźliczym, urządzonym wspólnie z Towarzystwem walki z gruźlicą w d. 25 czerwca. Dochód zostanie wciągniętym dopiero w roku przyszłym. Również niektóre stowarzyszenia akademickie z różnych powodów nie zdołały wypłacić udzielanych nam co roku subwencyi. Po uwzględnieniu odnośnych pozycyi o wiele wyraźniej zarysowałby się rozwój Grupy. Pomimo znanych ogólnie zajść na Uniwersytecie Jagiellońskim, które w znacznym stopniu pochłonęły młodzież, nie możemy nie zwrócić uwagi na małe zainteresowanie ogółu akademickiego sprawami Bratniej Pomocy, wkraczającej obecnie po przeniesieniu

się na nową siedzibę na szybkie drogi rozwoju. Wprawdzie nigdzie prawie nie odmawiają nam swego poparcia, lecz osób do pracy jest mało, poza garstką nie szczędzącą swych wysiłków, bo też ilość członków nie powiększa się; mieliśmy ich zaledwie 160. Z dawnych członków wspierających nie złożyli wkładki za rok bieżący 1) p. Piwowar i 2) Chór akademicki. Natomiast 1) Bratnia Pomoc medyków U. U. J. 2) „Zjednoczenie“, stow. młod. polskiej kształcącej się w wyższych zakładach naukowych w Krakowie. 4) Kółko przyrodników U. U. J. 4) Prof. dr. A. Witkowski. 5) Prof. dr J. Rostafiński i 6) p. Marya Mierzejewska uiścili na nasze ręce opłaty członków wspierających, a nadto nowo uzyskani członkowie 1) Biblioteka medyków U. J. 2) p. Niemyska Barbara, 3) p. Niemyski Leon, 4) Jocobson Stefan, 5) Czekanowski Stanisław i 6) Dr Flatau Edward.

Większe datki na rzecz Grupy złożyli: Hr. Józef Tyszkiewicz 200 kor., dzieci śp. A. Małachowskiego w rocznicę Jego śmierci 126 kor. 62 hal., ks. Roman Sanguszko 100 kor., pp. Kierbedziowa i Cynińska 96 kor. 20 hal., Tow. Strzelców krakowskich 50 kor., p. A. Dłużewska 50 kor., „Spójnia“ (nieprzyjęte przez prof. Bujwida) 50 koron, p. M. przez Z. Klukowskiego 40 kor., p. M. Kułakowski 31 kor. 30 hal., M. Waligórski 40 kor., p. M. Dzieżbicki 25 kor., bezimiennie 25 kor., p. L. Nitosławska 17 kor., p. Wiśniewska 15 kor., p. J. Janowski 10 kor. 30 hal., p. Meyerówna 15 kor., p. Vorbrot 10 kor., p. W. Cywiński 10 koron, p. K. Stawiarska 10 kor., p. L. Hemczek 10 kor., Dr. M. Niewiarowski 10 kor. Znaczny dochód jaki nam w tym roku listy przyniosły, zawdzięczamy między innemi hojności zaboru rosyjskiego. N. p. listy, posłane do Kijowa (Nr. 96, 97, 101 i 104) dały nam 328 kor. 55 hal. dochodu.

W ciągu roku pomagaliśmy 20 koleżankom i kolegom, w tej liczbie 5 pozostałym z roku ubiegłego. Prócz tego dopomagaliśmy 6 koleżankom i kolegom, leczącym się poza Domem Zdrowia, którzy albo oczekiwali na miejsce w Domu Zdrowia, albo też z innych powodów nie mogli być tam umieszczeni. Prócz tego poręczyliśmy za kilku kolegów opłacających pełne 100 kor. za siebie. Największa zapomoga wynosiła 103 K. 54 hal. miesięcznie, najmniejsza 40 kor. Najdłużej pomagaliśmy 9 miesięcy, najkrócej 1 miesiąc, przeciętnie 4—5 miesięcy.

Do Zarządu Grupy weszli: Heltman Stefan, przewodniczący; Radwan Stanisław, zast. przewodn.; Niemyska Janina, sekretarka; Skinderówna Zofia, skarbniczka; prócz tego wybrano Wydział

składający się z 7 osób (Korsak Idalia, Surynówna Zofia, Jankowska, Małachowska Janina, Czarnocki Stefan, Jaśkiewicz Juliusz, Łaski Jan). Komisyę rewizyjną stanowili: Bury Janina, Czarnocki Wilhelm i Frauemam Tadeusz. W ciągu roku skład Zarządu się zmienił, a mianowicie zastępcą przewodniczącego został wybranym Kucharski Teofil, skarbnikiem Mitkus Witold. Posiedzeń Zarządu odbyło się 3. Walnych zgromadzeń 3. Listów otrzymaliśmy 75, wysłaliśmy 60.

Sprawozdanie kasowe za rok 1910/11.

Winien.

Saldo gotówkowe z roku 1909/10	40·94
Wierzytelność	200·—
Zwrot długu	13·—
Z puszek	32·36
Z list	977·77
Z bloczków	89·24
Ze sprzedaży pocztówek	42·81
Datki jednorazowe	1036·04
Zaległe wkładki członków zwyczajnych	3·—
Zaległa wkładka „Czytelni Akademickiej“	20·—
Subwencya Świet. Rady m. Krakowa	200·—
„ Świet. Rady m. Podgórza	100·—
„ Kółka matem.-fizycznego za rok 1909/10	15·—
Stypendya Kółka matem.-fizycz. za r. 1910/11	30·—
„ Bibl. medyków	100·—
„ Bratniej pomocy słuchacz. kursów im. Baranieckiego	90·—
„ Koła filozoficznego za r. 1909/10	20·—
„ Koła filozoficznego za r. 1910/11	10·—
„ Wzajem. pomocy im. Łopacińskiego	20·—
„ Stow. „Jedność“	10·—
Rachunek Zarządu głównego:	
Wpisy	84·—
Wkładki członków zwycz.	322·—
„ „ wspier.	235·96
Na rachunek budowy Domu Zdrowia	236.49
Razem kor.	3928·61

Ma.

Odesłano Zarządowi główn. za chorych	2462·83
„ z Rk. wpisów	84·—
„ z Rk. członków zwyczajnych	322·—
„ z Rk. członków wspierających	240·96
„ z Rk. budowy Domu Zdrowia	236·49
Chorzy poza Domem Zdrowia	267·—
Administracya Grupy	50·13
Dług skreślony uchwałą Walnego Zgromadzenia d. 8 listopada 1909 r.	200·—
Saldo na r. 1911/12	65·20
Razem kor.	3928·61

Do sprawozdania kasowego Grupy z r. 1909/10 dodajemy następujące sprostowanie: odesłano Zarządowi głównemu za pensyonarzy 2111 kor. 85 hal., a nie 2101 kor. 85 hal., wskutek tego gotówka w kasie wynosiła dnia 1 lipca 1910 roku 40 kor. 94 hal., a nie 50 kor. 94 hal., jak mylnie zostało wydrukowanem.

Stefan Heltman	*Janina Niemyska*	*Mitkus Witold*
przewodniczący.	sekretarka.	skarbnik.

Członkowie komisyi rewizyjnej:

Janina Bury. *Tadeusz Francman.*

d) Grupa leodyjska Filarecka.

W odpowiedzi na list Szan. Zarządu z dnia 14 b. m. i r. spieszymy podziękować za zaproszenie na Zjazd. Niestety, ze względów technicznych na Zjazd ten wysłać delegata prawdopodobnie nie będziemy mogli. Życząc więc pomyślnych obrad, ślemy Szan. Zarządowi wyrazy uznania za jego działalność nad rozwojem „Domu Zdrowia".

Przy sposobności nadmieniamy, że sprawozdanie kasowe naszej Grupy łącznie z kwotą w bież. roku akademickim zebraną nadeślemy Szan. Zarządowi w lipcu r. b. Prosimy jednocześnie o wykazanie w sprawozdaniu Szan. Zarządu sumy wpłaconej przez nas w roku zeszłym. Suma ta nie była wykazaną w sprawozdaniu jubileusz. — jak się domyślamy — ze względu na to, że wpłynęło już po zamknięciu rachunków kasowych.

P. Górecki, sekretarz.

Grupa Leodyjska Filarecka nadesłała 47 kor. 39 hal.

e) Lwowska Grupa Medyków.

Uznając potrzebę jaknajszerszej agitacyi zarówno pośród młodzieży jakoteż i starszego społeczeństwa, postanowiliśmy założyć we Lwowie osobną Grupę medycką. Z istniejącego we Lwowie stowarzyszenia „Biblioteka słuchaczów medycyny" wyłonił się komitet organizacyjny z 3 osób, który zajął się zwołaniem szerszego zebrania, celem omówienia potrzeby założenia Grupy, oraz konkretnego jej ukonstytuowania. Na zebraniu tem odbytem dnia 17 listopada 1910, przedstawił kol. Langer historyę stowarzyszenia Pomoc Bratnia, jego charakter i wezwał obec-

nych, by bez względu na zapatrywania polityczne, a jedynie cele podniesienia ogólnej zdrowotności mając na względzie, zechcieli się zgłaszać jako kandydaci na członków. Zgłosiło się odrazu 19 kolegów, których spis przesłano Zarządowi głównemu do zatwierdzenia.

Na walnem zgromadzeniu, w dniu 3 grudnia 1910 r. po omówieniu i ułożeniu regulaminu wewnętrznego Grupy, dokonano wyboru Wydziału, w skład którego weszli kol. Bujwidówna, jako przewodnicząca, K. Langer, jako zastępca, Ruczka i Wilkowski, jako sekretarz i zastępca, K. Elster i Fleckerówna, jako skarbnik i zastępca, oraz do Wydziału kol. Wołkonowicz i Prądzyńska. Do komisyi szkontrującej weszli kol. dr. Jakowicki, Dorosz A. i Horczak.

Na początku roku wydaliśmy wraz z grupami: techniczną i uniwersytecką odezwę do społeczeństwa lwowskiego, informującą o powstaniu i celu naszych grup.

W dalszym ciągu staraliśmy się przedewszystkiem o jednanie członków tak zwyczajnych jakoteż i wspierających. Na tych ostatnich zdołaliśmy uprosić przeważnie profesorów, docentów i asystentów wydziału lekarskiego; na tem miejscu musimy z radością i wdzięcznością zaznaczyć, że u wszystkich doznaliśmy bardzo serdecznego przyjęcia i poparcia, za co niech nam będzie wolno złożyć Im podziękowanie.

Po za tym celem zdobycia funduszów dla samej Grupy zorganizowane zostało zbieranie do puszek, na bloczki i listy.

Na dochód Grupy odbył się odczyt profesora dra Kučery „o dżumie". Za wygłoszenie tego odczytu, jak również za życzliwe zajęcie się naszą Grupą — dziękujemy Mu serdecznie.

Oprócz tego urządziliśmy wraz z Biblioteką medyków liczne wykłady z medycyny i hygieny, które jednak z powodu nieodpowiedniej pory oraz niskich cen wstępu przyniosły deficyt około 4 kor. pokryty przez „Bibliotekę medyków".

Z dochodów Grupy przyznaliśmy jednemu koledze leczącemu się w Domu Zdrowia jednorazowe stypendyum w kwocie 50 kor., oraz płacimy po 40 kor. miesięcznie za kolegę, pozostającego również w Domu Zdrowia.

Na walnem zgromadzeniu odbytem dnia 5 lipca wybrano w miejsce ustępujących skutkiem wyjazdu kol. Elsnera i Ruczki, kol. Mikiewiczównę Maryę i kol. Ruppa.

Walnych zebrań odbyło się 2, posiedzeń wydziału 8, ko-

misyi szkontr. 3. Członków zwyczajnych liczy Grupa 50, wspierających 19. (Spis załączamy).

Na tem kończymy skromne nasze sprawozdanie, wyrażając nadzieję, że zapoczątkowana dopiero w tym roku praca nasza w tym kierunku rozwinie się w dalszym ciągu i nie spotka się z obojętnością.

Sprawozdanie kasowe za rok 1910/11.

Dochód.		Rozchód.	
Z puszek	77·72	Zarządowi głównemu ...	499·—
Z bloczków	50·51	Za kol. W.	120·—
Z odczytu prof. Kučery ..	170·20	Za kol. C.	50·—
Wkładki członków zwyczajnych	119·—	Na dom Zarządu głów. ..	30·—
Wkładki członków wspierających	380·—	Zakupno bloczków, puszek i wydatki sekretaryatu .	21·01
Prof. A. Mars na Budowę Domu	20·—	Odczyt prof. Kučery ...	71·—
Prof. Sołowij na Budowę Domu	10·—		
Z odczytu kol. Langera ..	7·52		
Razem kor.	833·95	Razem kor.	791·01

Na rok 1911/12 pozostaje w kasie 42 kor. 94 hal.

K. Bujwidówna	*Marya Fleckerówna*	*S. Rupp*
przewodnicząca.	skarbniczka.	sekretarz.

f) Lwowska Grupa Uniwersytecka.

Wśród uczniów wszechnicy lwowskiej istniała już swego czasu grupa naszego Towarzystwa przy „Bratniej Pomocy“ słuchaczów wszechnicy lwowskiej. Rozwiązała się ona, i przez kilka lat wśród licznej rzeszy uczniów szkół wyższych we Lwowie istniała jedna tylko grupa — technicka. Myśl jednak założenia nowej grupy uniwersyteckiej kiełkowała i wreszcie w jesieni ubiegłego roku w czyn się zamieniła. Z początkiem grudnia z. r. powstają wśród lwowskiej młodzieży uniwersyteckiej dwie grupy Tow. Domu Zdrowia medycka i uniwersytecka. Tego rodzaju podział usprawiedliwiały warunki lokalne.

Grupa nasza rozpoczynając swą działalność zakreśliła sobie trzy zadania swej pracy.

Pierwsze to agitacya wśród społeczeństwa, urabianie opinii

społeczeństwa polskiego we Lwowie dla spraw i wielkich celów naszego Towarzystwa, drugie to agitacya wśród młodzieży akademickiej i pozyskiwanie jej współudziału i współpracy dla Towarzystwa, trzecie zadanie wreszcie to troska o zdobycie odpowiednich funduszów, umożliwiających Grupie spełnienie tych zobowiązań, jakie na się przybrała stając pod sztandarem Towarzystwa Domu Zdrowia.

Spełniając pierwsze zadanie wydaliśmy wnet po założeniu grupy wspólnie z grupą medycką odezwę do społeczeństwa, informując je o celach i zadaniach naszego Towarzystwa, w ciągu zaś roku kilkakrotnie przy pomocy prasy urabialiśmy opinię, szerząc naczelną naszą ideę. Pod tym względem praca była wydatna, grunt we Lwowie został dobrze przygotowany. W spełnieniu drugiego zadania napotykaliśmy już na większe trudności. Przyczyną tego jest silne zróżniczkowanie ideowe młodzieży akademickiej we Lwowie i wielki separatyzm obozów. To też praca w kierunku zrzeszenia najliczniejszych zastępów młodzieży akademickiej we Lwowie w imię humanitarnej kooperacyi i dobrze zrozumianego interesu narodowego musi być rozłożoną na dłuższy przeciąg czasu, żywimy jednak nadzieję, że już w niedalekiej przyszłości Towarzystwo nasze będzie tym terenem, gdzie rozdzielona skądinąd młodzież lwowska znajdzie wspólne miejsce pracy i wspólnemi siłami w imię wielkiego celu walczyć i pracować będzie. Na razie jednak trudności, które powyżej wyłuszczyłem sprawiły, że grupa nasza liczyła tylko 59 członków. Wreszcie o rezultatach pracy naszej w spełnieniu trzeciego zadania informuje nasze sprawozdanie kasowe.

Rok ubiegły był rokiem początkowym, rokiem próby żywotności odrodzonej grupy uniwersyteckiej we Lwowie. Rezultat rocznej pracy grupy rokuje nadzieje, że rozwój jej dobrze się zapowiada i że z roku na rok rozwijając się będzie ona żywotną latoroślą zakopiańskiej Macierzy.

Krynicki Stanisław
przewodniczący.

Zestawienie kasowe
za czas od 1 kwietnia 1911 do 30 czerwca 1911.

Reszta z poprzedniego zestawienia kasowego . .	30 K. — h.
Wkładka członk. kol. Skorny	1 „ — „
„ „ „ Muzyka	1 „ — „
N. N.	10 „ — „
Na zjeździe Tow. gospodarczego zebrano . . .	14 „ — „
Zieliński Z.	1 „ — „
WPan Janczyszyn	2 „ — „
Wkładka członk. kol. Paradowski	1 „ — „
„ „ „ Berson	1 „ — „
„ „ „ Feuereisenówna	1 „ — „
„ „ „ Pelc	1 „ — „
„ „ „ Rychterówna	1 „ — „
Dochód z wieczorynki	10 „ 80 „
Lista składek L. 158 kol. Feuereisenówna . . .	13 „ 20 „
„ „ L. 159 „ Popławska	81 „ 40 „
Wkładka członk. kol. Popławska	1 „ — „
Razem . .	170 K. 40 h.
15/5 911. Wysłaliśmy tytułem pożyczki dla kol. Czarnieckiego	50 „ — „
	120 K. 40 h.
Wkładka członk. kol. Krynicki	1 „ — „
Do wysłania . .	121 K. 40 h.

We Lwowie, dnia 1 lipca 1911 r.

Krynicki Stanisław — przewodniczący.

Roman Pelc — skarbnik.

Za komisyę rewizyjną
Dr. Kaz. Świtalski.

g) Grupa kijowska.

Posyłamy sprawozdanie roczne kasowe, podpisane przez zarząd grupy i komisyę rewizyjną.

Z liczby 131 rb., odesłanych do Zakopanego Z. G., 93 rb., odesłaliśmy dawniej (kwity Zarządu Głównego Nr. 502, 890, 891), 38 rb. (trzydzieści osiem) załączamy, prosząc zaliczyć je na rachunek wpisów i wkładek członków zwyczajnych grupy kijowskiej. Grupa nasza liczyła przeszło 100 członków. Po wykreśleniu zaś członków, którzy przerwali płacenie wkładek, mamy obecnie 100 członków. Na rozwój grupy i jej dochody wpłynęło niepomyślnie spóźnione założenie 28 listop. (11 grud.) i strejk w szkołach wyższych w Kijowie. Większość członków grupy z powodu strejku nie zapłaciła wszystkiego, co musiała

zapłacić. Tym się objaśnia mała suma wpisów i wkładek członków zwyczajnych (64 rb. 93 kop.) Nie mając sposobu legalizować grupy, nie mogliśmy otwarcie zwrócić się do ofiarności społeczeństwa i zdobyć członków wspierających i założycieli. Projektowane przedsiębiorstwa nie udały się z powodu przeszkód, stawianych przez administracyę. Na przyszły rok spodziewamy się jednakże mieć więcej członków i więcej dochodów. Z chorych kolegów tylko jeden korzystał z leczenia w „Bratniaku". Inni nie mogli płacić nawet 40 rb. miesięcznie, grupa zaś nie miała pieniędzy, żeby za nich płacić.

Sprawozdanie kasowe za rok 1910/11 akademickiej Grupy Kijowskiej.

Winien.			**Ma.**		
Wpisy i wkładki członków zwyczajnych	Rb.	64·93	Wydatki administr. . .	Rb.	9·23
Datków jednorazowych	„	99·73	Odesłane do Zarządu Głównego: Wpisy i wkładki członków zwycz.	„	120·50
Na budowę Domu Zdrowia	„	10·50	Na budowę Domu Zdrowia	„	10·50
			Zostało w kasie . . .	„	34·93
	Rb.	175·16		Rb.	175.16

h) Petersburska Grupa

Przysłała . . . . 245 kor.

i) Technicka Lwowska.

Przystępując do sprawozdania za rok ubiegły musimy stwierdzić, że wyniki naszej pracy nie są tak owocne, jakby tego można było się spodziewać po początkowym zapale i zainteresowaniu się sprawami Grupy, co da się wytłomaczyć tem, że kolega Heins przewodniczący, zmuszony był opuścić Lwów i przez dłuższy czas pozostawaliśmy bez przewodniczącego, a po części apatyą członków do spraw Tow., co jest zjawiskiem chronicznym. Jednakże w porównaniu z ubiegłemi laty rok nasz wykazuje wyraźny wzrot ku lepszemu, chociażby tylko pod względem finansowym, czego dowodzi sprawozdanie kasowe. Chcąc zjednać Tow. jaknajwięcej członków, a tem samym być pomocnym szerszej warstwie kolegów, zwróciliśmy się do Tow. Wzajemnej Pomocy z propozycyą, aby się do nas przyłączyło, co jednak nie doszło do skutku, wbrew wyraźnej woli Walnego

Zgromadzenia wzmiankowanego Tow., które w zasadzie uchwaliło odpowiedni wniosek. W danym wypadku możemy to złożyć tylko na karb złej woli nowoobranego Wydziału, który nie zastosował się do żądania Walnego Zgromadzenia. Dla przysporzenia funduszów urządziliśmy w ubiegłym roku przedstawienie w „Ulu“, dochód z którego w sumie 261 K. 45 h. przeznaczyliśmy na budowę sanatoryum. Pierwotnie projektowaliśmy urządzenie koncertu, który dzięki poparciu prof. Różyckiego byłby dużo więcej przyniósł dochodu. Wszystko składało się jaknajlepiej i jedynie tylko niezrozumiały dla nas opór dyrektora Hellera, który odmówił orkiestry, nie pozwolił nam uczynić coś więcej dla Tow. Na tem miejscu pozwolimy sobie złożyć podziękowanie pp. prof. Różyckiemu, kierownikowi „Ula“ p. Klewemu i Tow. Muzycznemu we Lwowie i wszystkim tym, którzy przyczynili się dla dobra naszego Towarzystwa. Co do kwestyi odczytowej, to ta przedstawia się słabo i to głównie dzięki brakowi zainteresowania się ogółu młodzieży. Frekwencya pensyonarzy w stosunku do poprzednich lat znacznie się wzmogła. Zgłoszeń i poleceń wysłaliśmy 14. Dziesięciu kolegów zostało przyjętych i przebywało przez dłuższy czas w Zakopanem, czterech zaś z powodów osobistej natury, albo z braku potrzebnych kwalifikacyi nie zostało przyjętych do Domu Zdrowia. Na tem zakończymy swoje sprawozdanie i życzymy naszym następcom, by w zabiegach swych byli szczęśliwsi od nas.

Maryan Gniazdowski
zast. sekretarza.

M. Maciejowski
zast. przewodniczącego.

M. Staszewski
skarbnik.

Sprawozdanie kasowe z roku administracyjnego 1910/11.

Przychód.		Rozchód.	
Rk salda za rok 1909/10	K. 129·55	Przesłano do Domu Zdr. w Zakopanem	
„ wkładek człon. zwyczajnych	„ 763·85	Rk wkładek człon. zwyczajnych	K. 763·85
Rk wkładek czł. wspier.	„ 20·00	Rk wkładek czł. wspier.	„ 20·—
„ fundusz. budow. Domu Zdrowia . . .	„ 199·—	„ fundusz budow. Domu Zdrowia . . .	„ 460·45
Rk pensyonarzy (dłużników)	„ 192·07	Rk pensyonarzy (dłużników)	„ 476·07
Rk przedsiębiorstw . .	„ 379·03	Rk pożyczek ryczałt. .	„ 50·—
„ datk. jednorazowych (listy, puszki) . . .	„ 255·60	„ inwentarza	„ 6·—
Rk dochod. nadzwycz. .	„ 18·69	„ administracyi . . .	„ 14·43
		Saldo za rok 1910/11 .	„ 166·99
	K. 1957·79		K. 1957·79

Mieczysław Staszewski
skarbnik.

Mieczysław Maciejowski
zastęp. przewodniczącego.

Piotr Ziółkowski
członek komisyi lustracyjnej.

j) Grupa Zurichska.

Po zamknięciu ksiąg nadesłała sprawozdanie i 52 korony.

k) Grupa Monachijska.

Po zamknięciu ksiąg przysłała 237 kor. 44 hal.

VIII.

Sprawozdanie Zarządu Biblioteki.

Pensyonarze nasi prowadzili sami bibliotekę, podajemy ich sprawozdanie:

„Książki i gazety, to nieodłączne towarzyszki pensyonarza Domu Zdrowia. One zwłaszcza zapełniają długie godziny werandowania i dostarczają niepośledniej rozrywki... Odwodzą myśl od choroby, przenosząc ją gdzieindziej. Biblioteka jest przeto jednym z ważnych czynników życia sanatoryalnego.

Nasuwa się jednak pytanie, jaki byłby najwłaściwszy sposób prowadzenia Biblioteki w naszym Domu Zdrowia.

Kwestyę tę rozwiązał Zarząd Główny Towarzystwa, oddając 13-go września ub. r. książnicę „Pomocy Bratniej" w ręce leczącej się młodzieży.

Przedtem jeszcze, komisya, wybrana przez pensyonarzy, ułożyła w porozumieniu z Zarządem Towarzystwa odpowiedni Regulamin. Na jego podstawie wybierają pensyonarze z pośród siebie Zarząd Biblioteki, a mianowicie trzech kolegów, z których jeden zawiawiaduje książnicą, drugi czasopismami, a trzeci prowadzi kasę i korespondencyę biblioteczną. (Kandydatów ze względu na ich stan zdrowia zatwierdza nasz Lekarz). Bibliotekarze podlegają kontroli Zarządu Towarzystwa, który nawet w razie potrzeby, może Bibliotekę napowrót objąć we własną administracyę.

Fundusze biblioteczne składają się ze stałej zapomogi „Pomocy Bratniej", z dobrowolnych datków, a wreszcie z dochodów, jakie dają różne przedsiębiorstwa, dozwolone przez Zarząd Towarzystwa.

Prócz Regulaminu Biblioteki, opracowano również szczegółowy Regulamin Wypożyczalni, który w najbliższych dniach ulegnie zmianie, gdyż okazał się nieodpowiednim w praktyce.

Jeżeli teraz rzucimy okiem na 10 ubiegłych miesięcy, przekonamy się, że kwestya prowadzenia Biblioteki została rozwiązana bardzo szczęśliwie. Świadczy o tem chociażby taki argument, jak zupełna harmonia w stosunku bibliotekarzy do kolegów i do Zarządu Towarzystwa.

Bibliotekarzami byli dotychczas koledzy: W Zarządzie pierwszym (od 13/IX ub. r. do 26/III b. r.): Gacki (wybrany), Gronek (wybrany), Orłowska (wybrana, wyjechała), Moszyńska (kooptowana na podstawie § 4. Regulaminu Biblioteki). W Zarządzie drugim (do 2/V): Piechowski (wybr.), Wójcicki (wybr.), Sieklucki (wybr., ustąpił). W Zarządzie trzecim (obecnym): Załuska (wybr.), Łoziński (wybr., wyjechał), Czarniecki (wybr., ustąpił), Wiktor (koopt.), Przybylski (koop., wyj.), Peter (wybr.).

Książnica nasza liczy obecnie 1056 tomów (numerów 950). W tej liczbie zawiera się 560 tomów (dzieł 612) z działu naukowego. Od 13-go września ub. r., t. j. od chwili objęcia Biblioteki przez pensyonarzy, wpłynęło ogółem 235 tomów (107 naukowych). Część tych dzieł została ofiarowana bezpłatnie, za co na tem miejscu składamy podziękowanie WPP. Autorom: Bełzie, Daniłowskiemu, Okołowiczównie, Sieroszewskiemu, Wolskiemu, Wrzoskowi, Żuławskiemu; następnie Szan. Firmom: Gubrynowicz, Krzyżanowski i „Życie"; wreszcie zaś WPP.: Jędrzejowiczowej, Karłowiczowej, Kuczewskim, Kulikowskiej, Ks. Rychlikowi, Trenklerównie i innym. Przy zakupnie książek korzystała nasza Biblioteka ze znacznego rabatu, udzielonego przez księgarnie: Orgelbranda (50% z własnych wydawnictw, 25% z obcych), Połonieckiego (50% udzielono dwurazowo ze wszystkich wydawnictw), Gebethnera (20%, 10%), Zwolińskiego (10% ze wszystkich wydawnictw).

Od 13 września ub. r. było 112 czytelników. Wypożyczono ogółem 3220 tomów, a zatem przypada na każdego czytelnika mniej więcej 29 książek. Poczytnością największą cieszyła się książka Sieroszewskiego, zawierająca nowele: „Małżeństwo", „Być albo nie być", „Tułacze". Na drugim miejscu pod względem poczytności stały dwie książki: Reymonta „Na krawędzi" i Licińskiego „Z pamiętnika włóczęgi". Na trzecim: Niemojewskiego „Bóg Jezus", Sabourin'a „Racyonalne leczenie gruźlicy", Żeromskiego „Dzieje grzechu" i „Sułkowski", Berenta „Próchno", Wyspiańskiego „Warszawianka" i Żmudzkiego „Posiew krwi".

Czasopism otrzymujemy ogółem 27, większość bezpłatnie, inne zaś z opustem lub za opłatą porta. Mamy w tem 14 dzienników, 7 tygodników i 6 miesięczników.

W ciągu ostatnich dziesięciu miesięcy urządzono przy pomocy własnych sił — na dochód Biblioteki — kilka wieczorków muzykalno-wokalnych i dramatycznych. Nadto urządzono

loterye oraz sprzedawano fotografie, widokówki, papier, zapałki etc.

Obrót kasy przedstawia się następująco:

Zestawienie kasowe od 13-go września 1910 r. do 30 czerwca 1911 r.

Przychód. **Rozchód.**

L.	Wyszczególnienie	K	h	L.	Wyszczególnienie	K	h
1	Subwencya Zarządu Głównego na ręce Zarządu Biblioteki	192	94	1	Książki	278	63
				2	Pisma	104	31
				3	Oprawa książek . . .	35	40
2	Datki pensyonarzy .	83	82	4	Korespondencya . .	9	22
3	Wyjęte z puszki . .	23	3	5	Na przedsiębiorstwa .	10	83
4	Przedsiębiorstwa . .	150	73	6	Wydatki drobne . .	1	90
					Saldo . . .	10	23
	Razem . . .	450	52		Razem . . .	450	52

Zestawienie ogólne przychodów i rozchodów Biblioteki od 1 lipca 1910 r. do 30 czerwca 1911 r.

Przychód. **Rozchód.**

L.	Wyszczególnienie	K	h	L.	Wyszczególnienie	K	h
1	Subwencya Zarządu			1	Książki	296	93
	Głównego	327	44	2	Pisma	167	23
2	Datki pensyonarzy .	83	82	3	Oprawa książek . . .	84	—
3	Wyjęte z puszki . .	23	3	4	Korespondencya . .	9	22
4	Przedsiębiorstwa . .	150	73	5	Na przedsiębiorstwa .	11	63
				6	Wydatki drobne . .	5	78
					Saldo . . .	10	23
	Razem . . .	585	02		Razem . . .	585	02

Jak widać z tych obu zestawień, oddanie zarządu Biblioteki w ręce pensyonarzy wpłynęło nadzwyczaj dodatnio na zwiększenie się funduszów bibliotecznych.

Na zakończenie zaznaczymy, że Zarząd Towarzystwa projektuje zakupno całego szeregu gier towarzyskich dla pensyonarzy, które zostaną oddane Bibliotece pod opiekę. Również ma być zakupiona kosztem Towarzystwa specyalna pieczątka biblio-

teczna oraz — za inicyatywą bibliotekarzy — stampila z napisem: „Nie ślinić palców!“ Tę ostatnią wybijać się będzie na książkach ze względów hygieny, tak doniosłych przy leczeniu w sanatoryum.

Zakopane, dnia 1 lipca 1911 r.

Zarządzający książnicą:
Michał Peter.

Prowadzący kasę i korespondencyę:
Jan Załuska.

Zarządzający czasopismami:
Jan Wiktor.

SPRAWOZDANIE LEKARSKIE

Sprawozdanie lekarskie.

Z dniem 1 lipca r. b. skończyliśmy jedenasty rok istnienia Towarzystwa, a dziesiąty Domu Zdrowia. Wierzymy, że rok ten będzie przełomowym w życiu naszej instytucji i rozpocznie nowy okres w jej rozwoju.

Dnia 19 maja r. 1911 przenieśliśmy Dom Zdrowia na nowe miejsce, do nowonabytej willi „Grażyny", za gminnym szpitalem na południowym stoku Gubałówki położonej.

Jeżeli w zdaniu przez Chałubińskiego pono wyrzeczonym, że „Gubałówka to sześć Meranów" porobić nawet daleko idące poprawki i zastrzeżenia, to zgodzić się wszakże wypadnie, że wystawiona najbardziej z gór doliny Zakopiańskiej na działanie promieni słonecznych, osłonięta w znacznym stopniu od wiatrów zachodnich ona więcej od innych miejsc posiada warunków do budowania tu sanatorjów.

Zdala od kurzu i od zgiełku, wśród żywej zieleni, gajów i pól okolicznych położeni, zdobyliśmy nareszcie warunki rzeczywistego sanatorjalnego leczenia. Pokoje w nowonabytej willi posiadamy jasne, widne, wysokie, w olbrzymiej większości ku południowi zwrócone. Przed sobą mamy całe przestwory czystego, górskiego powietrza z rozległym widokiem na blizkie i dalekie Tatry; ztyłu od zachodu i północy otaczają nas lasy świerkowe.

Jak od szeregu lat, jest nam tu ciasno, bo zastępy chorych kołacących do naszego uzdrowiska, podawnemu niepomiernie rosną, ale w tym roku po raz pierwszy od istnienia Towarzystwa zdobyliśmy możność skutecznie radzić na brak miejsc.

Z uczuciem wielkiej ulgi możemy oświadczyć, że przystąpiliśmy nareszcie do budowy podwalin pod nowe obszerne sanatorjum. Ale tylko podwalin.

Skończymy niebawem rozpoczętą od wczesnej wiosny budowę pawilonu dla kobiet i gmachu gospodarczego, gdzie się pomieszczą kuchnia, pralnia, łazienka, kancelarja, mieszkania dla służby i sala jadalnia, obliczona na 100 osób.

Podkreślam ostatnią liczbę. Tylko takie duże sanatorjum zdoła zadowolić rosnące, niestety, z każdym rokiem potrzeby

naszej uczącej się młodzieży. Ponieważ obecnie posiadamy tylko 38 miejsc, po wybudowaniu zaś wymienionych wyżej pawilonów zyskamy jeszcze około 10—12 nowych czasowych miejsc (przez oddzielenie na to części sali jadalnej i przez przeniesienie kuchni do owego nowego gmachu), to w stosunku do powyższego obliczenia będzie nam brakowało pomieszczenia na 50, względnie 60 osób. Pomyślny rok ubiegły natchnął nas uzasadnioną nadzieją, że społeczeństwo przyjdzie z dalszą czynną pomocą naszemu Towarzystwu i że da nam możność na zdobytych już podwalinach wybudować nowe pawilony dla 50—60 jeszcze chorych.

Posiadamy do tej budowy dostateczny i zupełnie, jak to zaznaczyłem, pod względem zdrowotnym zadawalający teren. Jesteśmy pewni, że do września r. b. skończymy rozpoczętą już instalację centralnego ogrzewania, oraz wodociągu dla istniejących budynków; w miarę tedy napływu środków moglibyśmy z wiosną roku przyszłego przystąpić do budowy dalszych pawilonów. Budowa zaś ta, powtarzam, jest naglącą, bo jak wykazują następujące cyfry, ilość zgłoszeń nietylko ze wszystkich stron Polski, ale Europy, gdzie tylko los polską młodzież rozsiał, rośnie z przerażającą wprost siłą. Na nasze wysiłki ratowania dziesiątków, gruźlica odpowiada setkami dotkniętych. Opuściło nasz zakład w roku sprawozdawczym 112 osób, zgłosiło się zaś 321! Te liczby nie wymagają chyba uzupełnień.

Ani na chwilę przeto niech nie słabnie ofiarność społeczeństwa, niech czynna armja walczących podwoi siły, czujność i wytrwałość.

Przechodzę do szczegółów.

Z 321 zgłoszonych:

przyjęliśmy w ciągu roku sprawozdawczego . .	110
na rok 1911/2	45

Z reszty:

po otrzymaniu warunków przyjęcia, podania nie wznowiło	74
podanie cofnęło	28
nie przyjechało bez podania powodów	19
nie przyjechało z powodu zasłabnięcia	3

Nie przyjęliśmy:

z powodu zmian chorobowych, zbyt daleko posuniętych	15
Do przeniesienia .	294

Z przeniesienia	. 294
z powodu zupełnego braku zmian gruźliczych . .	8
z powodu zamożności	4
z powodu że nie byli uczącymi się	15
Razem	. 321

110 chorych przyjętych w roku administracyjnym sprawozdawczym wraz z 33 chorymi, pozostałymi z roku zeszłego, dadzą ogólną liczbę 143 leczonych w czasie sprawozdawczym w naszym Zakładzie.

Ilość dni przebytych przez owych 143 pensjonarzy dosięgła w roku bieżącym liczby 12.758.

Odnośnie do dwu cyfr ostatnich, aby uniknąć powtarzania się, zaznaczę tylko, że w okresie sprawozdawczym, jak w całym szeregu lat uprzednich, ilość przyjętych, leczonych, oraz dni leczenia wzrosła do niebywałego poziomu.

Przeciętna ilość dni przebytych przez jednego naszego chorego wynosiła 89 dni. Jeżeli zestawić tę liczbę z jej odpowiednikami trzech lat poprzednich, to otrzymany szereg cyfr: 79, 87, 92 i 89 da niezbite świadectwo o przestrzeganiu przez nas zasady przyjmowania tylko uleczalnych chorych.

Co do poszczególnych chorych, to:

1	przebył		310 dni
5	przebyło	od 250 do	280 „
4	„	około	230 „
5	„	„	200 „
20	„	od 120 do	180 „
6	„	około	120 „
11	„	„	100 „
21	„	„	80 „
16	„	„	50 „
15	„	od 40 do	50 „
39	„	mniej	40 „

Co do wieku naszych chorych, to najmłodszy liczył 14, najstarszy zaś 30 lat; najwyższa ilość, jak lat ubiegłych, była w wieku 18—21 lat.

Dziedziczność za stwierdzoną uznaliśmy u 51 osoby, czyli u 35·7 %. Przybytek na wadze zauważyliśmy u 132, ubytek u 5; niezważonych lub z tąsamą wagą mieliśmy 6. Przeciętny przybytek wynosił 4·8 klgr.

Co do zmian chorobowych, to trzymając się podziału dawnych sprawozdań, mieliśmy:

1. z naciekiem w jednym szczycie	. . . . . .	30
2. z naciekiem w obu szczytach, lub z naciekiem 1 płatu płuca		61
3. ze zmianami większymi w obu płucach	. . .	36
4. ze zmianami wielkimi, rozpadowymi lub z gruźlicą ogólną		16
	Razem .	143

Ciepłotę ciała uwzględniamy trojaką:

1. mających ciepłotę ciała prawidłową (do 37° w ustach) i podniecenia (do 37·4°) mieliśmy	. . . .	93
2. mających podniecenie i stan podgorączkowy (do 38°)	.	38
3. mających stan podgorączkowy i gorączkę (od 38°)	. .	12
	Razem .	143

Krwioplucie zdarzyło się u 8, krwotok u 3.

Z powikłań obserwowaliśmy:

Gruźlicę kości	. . . . w	2	wypadkach
„ stawów	. . . . „	3	„
„ skóry	. . . . „	1	„
„ jąder	. . . . „	3	„
„ jelit	. . . . „	1	„
„ krtani	. . . . „	4	„
Zapalenie opłucnej	. . . „	10	„
Przetokę odbytnicy na tle gruźliczym	„	4	„
Empyema	. . . . „	1	„
Ropień opadowy	. . . . „	1	„
Nieżyt przewlekły oskrzeli	. . „	11	„
„ „ krtani	. . „	7	„
„ „ gardła	. . .	48	„
Rzerzączkę	. . . . „	3	„
Gruźlicę gruczołów chłonnych	. „	6	„

Do najbardziej częstych powikłań u naszych chorych obok przewlekłego nieżytu gardła (patrz wyżej) należy niedomogą nerwowa, którą rozpoznaliśmy u 15 chorych.

Jeden wypadek przetoki odbytnicowej i jeden gruźlicy gruczołu chłonnego wraz z ropniem opadowym operował w szpitalu miejscowym W. Pan Dr. Jan Gawlik.

Co do wyników leczenia, to stwierdziliśmy:

wyraźne polepszenie u	. .	49
poprawę u	. . . . . .	56
stan bez zmiany u	. . .	25
pogorszenie u	. . . . .	13
śmierć	. . . .	0
	Razem	143

Dołączając wyniki te do zestawień dawnych, otrzymamy:

	W r. 1901/2	W r. 1902/3	W r. 1903/4	W r. 1904/5	W r. 1905/6
I. Wyraźne polepszenie (i zupełna zdolność do pracy)	30·8 %	18·6%	19·1%	18·6%	21·6%
II. Poprawa	34·7%	37·2%	49·6%	45·8%	47·6%
III. Stan bez zmiany .	11·4%	30·3%	12·8%	27·1%	21·4%
IV. Pogorszenie . . .	19·2%	11·6%	2·1%	6·7%	4·6%
V. Śmierć	3·8%	2·3%	6·4%	1·8%	4·6%

Dołączając wyniki te do zestawień dawnych, otrzymamy:

	W r. 1906/7	W r. 1907/8	W r. 1908/9	W r. 1909/10	W r. 1911/2
I. Wyraźne polepszenie (i zupełna zdolność do pracy)	17·4%	29·4%	33·6%	34·9%	34·3%
II Poprawa	29·0%	28·2%	38·3%	34·1%	39·1%
III. Stan bez zmiany . .	30·4%	31·8%	17·8%	21·7%	17·5%
IV. Pogorszenie . . .	17·4%	9·4%	7·5%	9·3%	9·1%
V. Śmierć	5·8%	1·2%	2·8%	—	—

Ponieważ 31 chory pozostał na rok następny, to tylko 112 opuściło nasz zakład.

Z tych osiągnęło:

wyraźne polepszenie . . .	41	czyli	36·7%
poprawę	39	„	34·8%
stan bez zmiany pozostał u .	20	„	17·8%
pogorszenie wystąpiło u . .	12	„	10·7%
umarło	0		
Razem .	112		

Dr. Antoni Kuczewski
lekarz Domu Zdrowia.

DRUKARNIA NARODOWA
W KRAKOWIE